

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

з дисципліни:

«Бухгалтерський облік (загальна теорія)»

для студентів 3 курсу денної форми навчання
спеціальності 6.030509 “Облік і аудит”

Затверджено на засіданні кафедри
бухгалтерського обліку та аудиту
протокол № 1 від «27» серпня 2015 р.

ТЕРНОПІЛЬ-2015

Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни “Бухгалтерський облік (загальна теорія) ” для студентів 3 курсу усіх форм навчання спеціальності 6.030509 “Облік і аудит” // Укладач: доц. Кравчук Н.В. — Тернопіль: ТНТУ, 2015.

Укладач: Кравчук Наталія Василівна

к.е.н., доц. кафедри бухгалтерського обліку та аудиту ТНТУ

Рецензент: Синькевич Надія Іванівна

к.е.н., доц. кафедри бухгалтерського обліку та аудиту ТНТУ

Навчально-методичні матеріали розглянуті і затверджені на засіданні кафедри бухгалтерського обліку та аудиту
протокол № 1 від 27 серпня 2015 р.

Схвалено і рекомендовано методичною радою факультету економіки та підприємницької діяльності

протокол № 1 від 31 серпня 2015 р.

ТЕМА 1. ОСНОВИ ПОБУДОВИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ

План практичного заняття

1. Призначення бухгалтерського обліку, його мета та завдання.
2. Правове регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності.
3. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку.
4. Основи організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Питання для контролю знань:

1. Фінансовий облік: суть та значення.
2. Правове регулювання фінансового обліку в Україні.
3. Основні завдання фінансового обліку.
4. Дайте характеристику основним принципам фінансового обліку.
5. Об'єкти та суб'єкти фінансового обліку.
6. Метод бухгалтерського обліку та його елементи.
7. Користувачі бухгалтерської інформації
8. Сфери застосування фінансового обліку.
9. Форми організації бухгалтерського обліку на підприємстві.
10. Сутність облікової політики підприємства.
11. План рахунків бухгалтерського обліку.
12. Документування господарських операцій.
13. Форми бухгалтерського обліку

ЗАДАЧІ

Задача 1

Заповнити таблицю 1.1. на основі інформаційної бази, поданої нижче:

Таблиця 1.1.

Завдання фінансового обліку в розрізі функцій

Завдання фінансового обліку в розрізі функцій		
Інформаційна функція	Контрольна функція	Оціночно-аналітична функція
1.	1.	1.
2.	2.	2.
....

Інформаційна база:

1. Підготовка інформації для користувачів
2. Складання прогнозів (наприклад, прогноз руху грошових коштів)
3. Представлення інформації для користувачів про минулі події.
4. Оцінка майна;
5. Оцінка ступеня ефективності використання активів.
6. Спостереження за збереженням майна.
7. Аналіз змін оцінки майна.

Задача 2

Заповнити таблицю 1.2. вказавши користувачів облікової інформації

Таблиця 1.2.

Користувачі облікової інформації

Облікова інформація (об'єкт обліку)	Мета використання	Користувачі
1. Капітал	Оцінка окупності потенційного капіталовкладення, оцінка фінансових можливостей	
2. Основні засоби	Оцінка виробничих потужностей, оцінка ступеню їх зносу, оцінка необхідності їх ремонту, модернізації	
3. Виробничі запаси	Оцінка потреби в запасах, аналіз затрат на заготівлю запасів	
4. Товари, готова продукція	Аналіз об'єму реалізації, аналіз витрат на збут	
5. Зобов'язання по оплаті праці	Оцінка ефективності використання трудових ресурсів, стимулювання, аналіз витрат на оплату праці, аналіз мотивації і праці	

Задача 3

Заповнити таблицю 1.3., вказавши цілі використання облікової інформації на основі інформаційної бази:

Таблиця 1.3.

Цілі використання облікової інформації

Користувач	Ціль використання облікової інформації
Засновники	
Інвестори	
Банки	
Покупці	
Постачальники	
Податкові органи	
Трудові колективи	
Страхові компанії	

Інформаційна база:

1. Оцінка гарантій поставки після здійснення передоплати.
2. Оцінка забезпеченості зобов'язань підприємства.
3. Оцінка ризику неповернення позик.
4. Спроможність підприємства виплачувати дивіденди.
5. Прийняття рішення про участь в капіталі.
6. Оцінка своєчасності повернення позик.
7. Оцінка несвоєчасності оплати рахунків.
8. Рішення питання: володіти чи ні цінними паперами емітента.

9. Оцінка ефективності управління підприємством.
10. Оцінка можливості отримання передоплати.
11. Оцінка рівня страхових платежів.
12. Правильність розрахунку зобов'язань підприємства.
13. Оцінка прибутковості підприємства.
13. Оцінка своєчасності погашення зобов'язань підприємства.
14. Оцінка збереження робочих місць.
15. Оцінка ризику настання страхового випадку.
16. Оцінка повноти погашення зобов'язань.
17. Оцінка платоспроможності підприємства.
18. Визначення впливу діяльності підприємства на екологію, здоров'я.

Задача 4

Вказати, яка інформація має відношення до облікової політики, а яка – до організації обліку (заповнити таблицю 1.4., відмітивши знаком „+” правильну відповідь).

Таблиця 1.4.

Склад облікової політики

№ п/п	Показник	Елемент облікової політики	Елемент організації обліку
1	Оцінка вибуття запасів		
2	Вибір системи реєстрів обліку		
3	Методи обліку транспортно-заготівельних витрат		
4	Методи нарахування амортизації основних засобів		
5	Порядок формування забезпечень		
6	Вирішення питання про застосування рахунків класу 8 „Затрати по елементам”		
7	Вибір форми обліку як системи реєстрів, порядку узагальнення інформації		
8	Методи нарахування амортизації інших необоротних активів		
9	Метод розрахунку резерву сумнівних боргів		
10	Розробка системи внутрішньогосподарського контролю		
11	Строки корисного використання нематеріальних активів		
12	Правила документообігу		
13	Вартісне визнання предметів, що входять до складу малоцінних необоротних активів		
14	Перелік статей калькуляції		
15	Форми організації ведення обліку (хто буде вести облік: бухгалтерія, аудиторська фірма, підприємець і т.д.)		

16	Періодичність і об'єкти інвентаризації		
----	--	--	--

Задача 5

Вказати події, які можуть привести до змін в обліковій політиці (заповнити таблицю 1.5.)

Таблиця 1.5.

Події, що приводять до змін облікової політики

№ п/п	Показник	Приводять до змін облікової політики	Не приводять до змін облікової політики
1	Поява у підприємства нового виду діяльності		
2	Зміна правил складання фінансової звітності		
3	Внесення змін в П(С)БО		
4	Розробка підприємством нового способу ведення обліку, який дає більшу достовірність інформації		
5	Розробка підприємством нового способу ведення обліку, який без зниження достовірності інформації зменшує трудоемкість облікового процесу		
6	Реорганізація підприємства		
7	Зміна власників підприємства		
8	Зміна видів діяльності		
9	Події після дати балансу		
10	Зміна статуту підприємства		

Задача 6

Складіть баланс на основі наступних даних:

Статті балансу	Сума, грн.
Залишок товарів	206000
Дебіторська заборгованість покупців	40000
Обладнання бюро	25000
Земельні ділянки та будівлі	270000
Заборгованість за отримані товари	125000
Векселі одержані	40000
Залишок готівки в касі	14000
Заборгованість за податками	15000
Залишок коштів на чековому рахунку	10000
Цінні папери	7000
Кредит банку	49000
Машини і обладнання	300000
Статутний капітал	726000
Готова продукція	3000

Задача 7

Внесіть зміни в баланс (див. задачу 6) на основі наступних господарських операцій:

Статті балансу	Сума, грн.
1. Куплено за готівку новий інженерний калькулятор	400
2. Здійснена оплата одержаного векселя через рахунок в банку	2400
3. Продані цінні папери з зарахуванням виручки на рахунок у банку	4000
4. Погашена заборгованість за отримані товари (з поточного рахунку)	1500

Задача 8

Опишіть вплив наступних господарських операцій на баланс:

- А) сплачено продавцю аванс за сировину з поточного рахунку в банку 850грн.;
- Б) отримано від покупця безготівкові кошти як аванс за товар 2300грн.;
- В) отримана від продавця сировина без попередньої оплати на суму 2300грн.;
- Г) сплачений податок на прибуток 500грн..

Задача 9

Проставте шифри рахунків на яких обліковуються наступні засоби та джерела їх утворення:

- 1) акції інших підприємств;
- 2) пачка паперу для друку;
- 3) земельна ділянка;
- 4) корова;
- 5) товар;
- 6) заборгованість працівникам із заробітної плати;
- 7) дебіторська заборгованість за податками;
- 8) поточна заборгованість за довгостроковим кредитом банку.

Задача 10

На основі наведених даних складіть початковий баланс та оборотну відомість, визначте рахунки, за якими обліковують статті балансу.

Статті балансу	Сума, грн.
Каса	22100
Векселі отримані	12900
Кошти на чековій книжці	11800
Незавершене виробництво	30000
Сировина	3000
Зобов'язання за послугами отриманими	62000
Довгостроковий кредит банку	45000
Поточний рахунок у банку	1200

Заборгованість покупців за поставлену готову продукцію	65000
Статутний капітал	20000
Заборгованість бюджету з ПДВ	3000
Заборгованість Пенсійному фонду	12000
Заборгованість працівникам по зарплаті	4000

ТЕСТИ

1. Який державний орган здійснює методологічне керівництво бухгалтерським обліком для господарюючих суб'єктів в Україні?

- А) Держказначейство;
- Б) Держкомстат;
- В) Міністерство економіки та європейської інтеграції;
- Г) Міністерство фінансів.

2. Стандарти бухгалтерського обліку – це:

- а) документи щодо організації та ведення бухгалтерського обліку, затверджені Державним комітетом із стандартизації та сертифікації;
- б) нормативні документи, що визначають правила та процедури ведення бухгалтерського обліку та складання звітності;
- в) загальноприйняті процедури відображення господарських операцій.

3. Основні засади організації та ведення бухгалтерського обліку в Україні визначені:

- а) законом;
- б) Національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку;
- в) Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку.

4. В Україні обов'язковим є ведення:

- а) бухгалтерського обліку;
- б) виробничого обліку;
- в) управлінського обліку;
- г) фінансового обліку

5. Яке поняття є найбільш широким?

- а) бухгалтерського обліку;
- б) виробничого обліку;
- в) управлінського обліку;
- г) фінансового обліку

6. Відкритою для користувачів є інформація:

- а) бухгалтерського обліку;
- б) виробничого обліку;
- в) управлінського обліку;
- г) фінансового обліку

7. Завершальним етапом ведення фінансового обліку є :

- а) запис господарських операцій на рахунки бухгалтерського обліку;
- б) складання журналів і відомостей до них;
- в) завершення оформлення Головної книги;
- г) складання звітності.

8. Для чого призначені активні рахунки?
- а) для обліку господарських засобів і коштів;
 - б) для обліку джерел господарських засобів;
 - в) для обліку розрахунків;
 - г) інший варіант відповіді.
9. Для чого призначені пасивні рахунки?
- а) для обліку витрат на виробництво;
 - б) для обліку господарських процесів;
 - в) для обліку джерел формування господарських засобів.
10. Які рахунки активні відносно балансу?
- 1) Короткострокові векселі видані в національній валюті;
 - 2) Розрахунки за податками;
 - 3) Короткострокові векселі отримані в національній валюті;
 - 4) Фінансові результати;
 - 5) Інші рахунки в банках;
 - 6) Поточні рахунки в іноземній валюті;
 - 7) Паливо.
11. В чому полягає сутність подвійного запису?
- а) одна і та ж операція відображаються за дебетом і кредитом рахунка;
 - б) одна операція відображається за дебетом одного і кредитом іншого рахунка;
 - в) одна операція відображається в подвійній сумі;
 - г) інші варіанти відповіді.
12. В якому випадку кінцеве сальдо пасивного рахунка дорівнює 0?
- а) якщо на протязі місяця на рахунку не відбувався рух;
 - б) якщо сума початкового сальдо та обороту за кредитом дорівнює обороту за дебетом;
 - в) якщо оборот за дебетом дорівнює обороту за кредитом;
 - г) в обліку такого не буває.
13. Схематичне відображення активних рахунків:
- а) сальдо Д-т, оборот Д-т – зменшення, оборот К-т – збільшення;
 - б) сальдо Д-т, оборот Д-т – збільшення, оборот К-т – зменшення;
 - в) сальдо К-т, оборот Д-т – зменшення, оборот К-т – збільшення;
 - г) сальдо К-т, оборот Д-т – збільшення, оборот К-т – зменшення.
14. Схематичне відображення пасивних рахунків:
- а) сальдо Д-т, оборот Д-т – зменшення, оборот К-т – збільшення;
 - б) сальдо Д-т, оборот Д-т – збільшення, оборот К-т – зменшення;
 - в) сальдо К-т, оборот Д-т – зменшення, оборот К-т – збільшення;
 - г) сальдо К-т, оборот Д-т – збільшення, оборот К-т – зменшення.
15. Що відноситься до власних джерел формування засобів?
- а) заборгованість за податками й платежами;
 - б) кредиторська заборгованість;
 - в) прибуток;
 - г) статутний капітал;
 - д) кредити банків;

16. Як визначається кінцеве сальдо по активному рахунку?

а) дебетове сальдо на початок періоду плюс обороти за кредитом мінус обороти за дебетом рахунку;

б) початкове сальдо за дебетом плюс обороти за дебетом мінус обороти за кредитом;

в) обороти за дебетом плюс початкове сальдо за дебетом мінус обороти за кредитом контррахунку.

17. Як визначити сальдо кінцеве по пасивному рахунку?

а) як різниця між оборотами за дебетом і кредитом рахунку;

б) дебетове сальдо на початок періоду плюс обороти за кредитом мінус обороти за дебетом рахунку;

в) початкове сальдо за кредитом плюс обороти за кредитом мінус обороти за дебетом рахунку.

ТЕМА 2. ОБЛІК ГРОШОВИХ КОШТІВ

План практичного заняття:

1. Грошові кошти.
2. Облік касових операцій.
3. Облік на рахунках у банках.
4. Облік інших грошових коштів.

Питання для контролю знань:

1. Економічна сутність грошового обігу.
2. Правове регулювання здійснення операцій з грошовими коштами в Україні.
3. Вимоги до каси підприємства та забезпечення схоронності грошових коштів.
4. Вимоги до касира та порядок прийняття на роботу.
5. Організація робочого місця касира.
6. Документальне оформлення касових операцій.
7. Порядок встановлення ліміту залишку готівки в касі.
8. Порядок приймання готівки касиром. Вимоги до первинних документів по надходженню.
9. Порядок видачі готівки із каси. Вимоги до видаткових касових документів.
10. Порядок отримання і здачі грошових коштів в банк.
11. Порядок ведення касової книги.
12. Відображення та узагальнення операцій з грошовими коштами в касі на рахунках бухгалтерського обліку.
13. Інвентаризація каси.
14. Основні види банківських рахунків, їх призначення.
15. Порядок відкриття і закриття поточних рахунків у банку.

16. Оформлення розрахункових документів та приймання їх установами банків.

17. Первинний облік операцій з грошовими коштами на поточному рахунку банку.

18. Аналітичний облік операцій на поточному рахунку. Порядок обробки виписки банку.

19. Синтетичний облік операцій на поточному рахунку.

20. Облік операцій на інших рахунках у банку.

ЗАДАЧІ

Задача 1

Заповнити на основі інформаційної бази:

- 1) п'ять прибуткових касових ордерів;
- 2) п'ять видаткових касових ордерів;
- 3) чек КА № 5678971 (по операції 1) та чек КА № 1256789 (по операції 4);
- 3) касову книгу за 2 березня ц.р.;
- 4) журнал реєстрації касових ордерів;
- 5) журнал 1 та відомості до нього;

Інформаційна база:

Підприємство – ТОВ „Мрія”

Ідентифікаційний код – 34589756

Обслуговуючий банк – АППБ „Аваль”, МФО – 33501

Поточний рахунок – 2600345678, МФО – 335123

Керівник підприємства – Високий Іван Захарович

Головний бухгалтер – Кузьменко Тарас Петрович

Касир – Михальченко Іванна Анатоліївна

Протягом 2 березня ц.р. на ТОВ „Мрія” відбулись наступні операції:

1. Надійшли кошти з поточного рахунку в касу на господарські потреби в сумі 160 грн.

2. Видано під звіт з каси головному інженеру Трофименку Петру Михайловичу для придбання палива в сумі 160грн. Паспортні дані: серія ВМ №123456, виданий Тернопільським відділом внутрішніх справ м. Тернополя 12.02.1996р.

3. Внесено учасником Високим І.З. готівку в касу як внесок до статутного капіталу в сумі 600грн.

4. Отримано кошти в касу з поточного рахунку за чеком для виплати заробітної плати працівникам в сумі 3300грн.;

5. Оплачено готівкою послуги по перевезенню обладнання із залізничної станції до складу підприємства АТП-1234 в сумі 100грн.;

6. Видано заробітну плату працівникам підприємства в сумі 3300грн.;

7. Придбано головним інженером Трофименком П.М. паливо на суму 120грн.;

8. Повернуто в касу залишки невикористаних підзвітних сум (суму визначити самостійно);

9. Видано з каси пекарю Зеленому А.М. безпроцентну позику на придбання товарів в сумі 400грн.. Паспортні дані: серія ВМ №345678, виданий Тернопільським відділом внутрішніх справ м. Тернополя 16.01.1995р.

10. Отримано виручку від реалізації хліба в касу від покупців в сумі 550грн.;

11. Здано готівку на поточний рахунок банку в сумі 600грн.

Задача 2

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи на підставі наведених господарських операцій.

1. Погашено готівкою довгострокову позику банку.

2. Отримано гроші з банку в касу.

3. Передано гроші з операційної каси в касу підприємства.

4. Зараховано на поточний рахунок виручку від інкасатора.

5. Оплачено готівкою витрати на монтаж основних засобів.

6. Перераховано гроші для придбання іноземної валюти.

7. Одержано готівку в погашення одержаних раніше векселів.

8. Одержано гроші від працівників в погашення раніше виданої безпроцентної позики.

9. Передано гроші з каси в банк.

10. Передано готівкову виручку інкасатору для зарахування на поточний рахунок.

11. Проведено передоплату за газети та журнали.

12. Видано готівкою безвідсоткову позику працівнику.

13. Викуплено підприємством акції власної емісії.

14. Отримано в касу невикористані підзвітні суми.

15. Одержано в касу штрафи, пені, неустойки за невиконання господарських договорів.

16. Погашено готівкою заборгованість по раніше виданому векселю.

17. Погашено короткострокову позику банку готівкою.

18. Погашено готівкою поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями.

19. Сплачено готівкою постачальникам.

20. Виплачено зарплату працівникам підприємства.

Задача 3

Сформулювати зміст господарських операцій та вказати первинні документи на підставі наведеної кореспонденції рахунків.

1. Д-т 30 – К-т 46

2. Д-т 30 – К-т 31

3. Д-т 33 – К-т 30

4. Д-т 372 – К-т 30

5. Д-т 30 – К-т 36

6. Д-т 62 – К-т 30

7. Д-т 31 – К-т 30

8. Д-т 60 – К-т 30

9. Д-т 371 – К-т 30

10. Д-т 63 – К-т 30

11. Д-т 30 – К-т 377

12. Д-т 66 – К-т 30

Задача 4

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи на підставі наведеного реєстру господарських операцій.

Реєстр господарських операцій ТОВ „Обрій”

№ оп.	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Придбано поштові марки за готівку	10
2	Отримано з поточного рахунку кошти для виплати заробітної плати	1000
3	Видано з каси заробітну плату	950
4	Депоновано невидану заробітну плату	?
5	В касу надійшла плата від батьків за утримання дітей в дитячому садочку	480
6	Виявлено лишки готівки в касі в результаті інвентаризації	40
7	Оприбутковано путівки від туристичної фірми „Шафран”	1200
8	Оплачено вартість путівок з поточного рахунку	?
9	Видано готівку водію Петренку В.С. на придбання запчастин	100

Задача 5

На підставі наведених даних:

- 1) скласти журнал реєстрації господарських операцій за II квартал ц.р., зазначити первинні документи та визначити необхідні суми;
- 2) оформити наступні первинні документи та регістри обліку:
 - а) прибутковий касовий ордер (до операції 1);
 - б) об'яву на внесок готівкою (до операції 3);
 - в) видатковий касовий ордер (до операції 5);
 - г) на підставі прибуткових та видаткових касових ордерів скласти звіт касира;
 - д) оформити договір з касиром про повну індивідуальну матеріальну відповідальність;
 - е) оформити акт інвентаризації наявності грошових коштів в касі (операція 19).
 - є) заповнити Головну книгу, журнал 1 та відомості до нього.
 - ж) скласти оборотну відомість по синтетичних рахунках;
- 3) на підставі оборотної відомості скласти баланс.

Дані для виконання:

Залишки по синтетичним рахункам АТ „Ватра” на 31 березня ц.р.

Шифр рахунку	Назва рахунку	Сума, грн.	
		Дебет	Кредит
10	Основні засоби	20000	—
22	Нематеріальні активи	1000	—
20	Виробничі запаси	600	—
23	Виробництво	2000	—
30	Каса	1300	—

31	Рахунки в банках	15000	–
372	Розрахунки з підзвітними особами	1000	–
40	Статутний капітал	–	20000
42	Додатковий капітал	–	5000
43	Резервний капітал	–	2000
131	Знос основних засобів	–	4000
60	Короткострокові позики банку	–	1900
66	Розрахунки з оплати праці	–	8000

Розшифровка синтетичного рахунку 30 „Каса”

Субрахунок	Назва субрахунку	Сума	
		дол. США	грн.
301	Каса в національній валюті	–	200
302	Каса в іноземній валюті (курс – 5,5грн. за 1дол. США)	200	1100
Разом			1309

Розшифровка синтетичного рахунку 372 „Розрахунки з підзвітними особами”

Назва аналітичного рахунку	Залишки підзвітних сум, грн.
Ростова Р.А.	70
Носнова Н.А.	200
Гришко Г.О.	730
Разом	1000

Реєстр господарських операцій АТ „Ватра” за II квартал ц.р.

№ оп.	Дата	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	16.04.	З поточного рахунку надійшли грошові кошти: – на виплату заробітної плати – на господарські потреби	6000 500
2	16.04	Одержано в касу кошти за відвантажену готову продукцію від покупців	2000
3	16.04.	Зараховано на поточний рахунок з каси понадлімітні залишки грошей	1550
4	16.04	Одержано в касу внески батьків за утримання дітей в дошкільних закладах	500
5	16.04.	Видано з каси: – заробітну плату працівникам – одноразову допомогу	? 150
6	30.04	Надійшла в касу готівка із банку для видачі позики на індивідуальне житлове будівництво	1500
7	01.05.	Видано працівникам підприємства позику на індивідуальне житлове будівництво	?

8	15.05	Списано використані підзвітні суми: – з Ростової Р.А. на матеріали – з Носової Н.А. на загальновиробничі витрати	100 150
9	15.05	Внесено в касу Носовою Н.А. залишок невикористаних підзвітних сум	?
10	16.05	Видано із каси кошти Ростовій Р.А. в покриття перевитрат по підзвітних сумах	?
11	25.05	Видано кошти із каси на витрати по відрядженню Іванову І.В.	100
12	28.05	Надійшли в касу кошти на проведення цільових заходів	500
13	03.06	Надійшли в касу внески працівників в часткове погашення вартості путівок, придбаних за рахунок коштів підприємства	200
14.	03.06.	Видано із каси Соловенко С.О. кошти на відрядження 200дол. США (курс 5,5грн. за 1 дол.США)	?
15	03.06	Внесено готівку на поточний рахунок в банк	200
16	25.06.	Затверджено звіт про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт: – агента відділу постачання Іванова І.В. – бухгалтера Соловенко С.О. 150 дол. США (курс 5,5грн. за 1дол.США)	90 ?
17	25.06	Внесено невикористані підзвітними особами кошти: – агентом відділу постачання Івановою І.В. – бухгалтером Соловенко С.О.	? ?
18	25.06	В результаті інвентаризації виявлено нестачу грошових коштів у касі	50
19	25.06	Списано повну суму фактичної нестачі за рахунок винної особи – касира Іваницької І.А.	?
20	27.06	Внесено суму фактичної нестачі винною особою в касу підприємства	?

Задача 6

Залишок на 1 березня по субрахунку 301 на підприємстві ВАТ „Зірка” – 140грн. Ліміт залишку готівки в касі – 200грн.

За наведеними даними скласти звіти касира, журнал 1 і відомість 1.1., Головну книгу за місяць по субрахунку 301. Визначити чи була порушена касова дисципліна на підприємстві.

Дані для виконання:

Операції по субрахунку 301 на підприємстві ВАТ „Зірка” за березень

Дата	Первинний документ, зміст операції	Сума, грн.
04.03	Видатковий касовий ордер № 29 Видано Кирюхіну О.В. для придбання матеріалів	80

06.03	Прибутковий касовий ордер №18 Отримано в касу від ПП „Лотос” за відвантажену продукцію	2400
06.03	Платіжна відомість № 3 Виплачена зарплата із каси	1300
06.03	Видатковий касовий ордер № 31 Видана робітнику Семенову Л.А. позика на індивідуальне будівництво	1000
15.03	Прибутковий касовий ордер № 19 Отримана від Кривоноса О.В. невикористана сума	60
15.03	Видатковий касовий ордер № 32, об’ява на внесок готівки Внесена на поточний рахунок сума, що перевищує ліміт залишку готівки в касі	?

Задача 7

Скласти акт інвентаризації, відобразити операції на рахунках.

Інформаційна база:

30.10. за наказом директора ПП „Молот” Коровіна А.А. №18 від 29.10. була проведена раптова інвентаризація каси комісією на чолі з головним бухгалтером Семеновою Л.М., в складі бухгалтерів Рибної А.Н. і Ложкіної М.А., касира Біляшової А.К.. Фактична наявність грошей в касі – 210 грн., по звіту касира залишок повинен бути 300грн. В ході службового розслідування встановлено, що винуватцем недостачі є касир Біляшова А.К.. За рішенням керівника сума нестачі повинна бути повністю погашена за рахунок матеріально відповідальної особи.

Задача 8

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи на підставі наведених господарських операцій:

1. Отримано на поточний рахунок кошти від дебіторів в погашення довгострокової заборгованості.
2. На поточний рахунок надійшли кошти від покупців за раніше відвантажені товари, роботи, послуги.
3. Одержано довгострокову позику на поточний рахунок.
4. Одержано короткострокову позику банку в іноземній валюті.
5. Проведено розрахунок з вітчизнаними постачальниками коштами з акредитиву.
6. Депоновано гроші на лімітовану чекову книжку.
7. Перераховано з поточного рахунку гроші для придбання валюти.
8. Зарховано на поточний рахунок кошти від інкасатора.
9. Повернуто з фондів соціального страхування на рахунок підприємства грошові кошти.
10. Одержано кошти в рахунок попередньої орендної оплати.
11. Зарховано на поточний рахунок суми дивідендів.
12. Погашено заборгованість перед бюджетом з поточного рахунку.

13. Сплачено збори до фондів соціального страхування.

14. Перераховано дивіденди учасникам.

Задача 9

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи на підставі наведеного реєстру господарських операцій:

Дані для виконання:

Реєстр господарських операцій ТОВ „Олімп” за червень ц.р.

№ оп.	Документ	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	ВКО №1	Видано готівку у підзвіт головному механіку для придбання МШП виробничого призначення	70
2	Виписка банку	На поточний рахунок надійшли кошти від учасника Дорошенка Д.О. як внесок до статутного капіталу	1400
3	Чек КЛ №635242	Повністю погашено чеком заборгованість перед СП „Дока”	750
4	Авансовий звіт №4	Оприбутковано на склад МШП, придбані підзвітною особою Гнатюком Г.К.	60
5	Заява на відкриття акредитиву	Виставлено акредитив за рахунок власних коштів	3500
6	ПКО №2	Повернуто головним механіком залишок невикористаних підзвітних сум	?
7	Виписка банку	Проведено передоплату за газету „Бізнес” на 2-е півріччя з поточного рахунку	30
8	Виписка банку	Погашено заборгованість перед ВАТ „Лотос” акредитивом	400
9	ПКО №3	Надійшла в касу готівка від працівника підприємства в часткове погашення безпроцентної позики	50
10	ПКО №4	Надійшла готівка в касу з поточного рахунку для виплати зарплати	1905
11	ВКО №2	Виплачено зарплату працівникам підприємства	?
12	Виписка банку	Одержано аванс від ТОВ „Омега” на поточний рахунок в банку	1300
13	Платіжне доручення №98	Перераховано на біржу грошові кошти в національній валюті з поточного рахунку для придбання доларів США	4160
14	Виписка банку	Надійшли 2000дол. США на валютний рахунок (курс – 5,4грн. за 1 дол.США)	?
15	Виписка банку	Перераховано комісійні банку з поточного рахунку підприємства	56

Задача 10

Необхідно:

1) на підставі Реєстру господарських операцій за II квартал ц.р. зазначити первинні документи, скласти бухгалтерські проводки і рознести їх у відповідні регістри обліку, визначити необхідні суми;

2) оформити наступні первинні документи та регістри обліку:

- платіжне доручення (до операції 4);
- журнал реєстрації платіжних доручень;
- заяву на відкриття акредитиву (до операції 11).
- журнал 1 та відомість 1.2.
- Головну книгу;
- оборотну відомість по синтетичних рахунках.

3) на підставі оборотної відомості (Головної книги) скласти Баланс на 30 червня.

Дані для виконання:

Залишки по синтетичних рахунках ВАТ „Олеся” на 31 березня ц.р.

Шифр рахунку	Назва рахунку	Сума, грн.	
		Дебет	Кредит
10	Основні засоби	10000	–
22	Нематеріальні активи	1000	–
20	Виробничі запаси	600	–
23	Виробництво	1100	–
30	Каса	1300	–
31	Рахунки в банках	15000	–
372	Розрахунки з підзвітними особами	1000	–
40	Статутний капітал	–	12100
42	Додатковий капітал	–	5000
441	Прибуток нерозподілених		2000
131	Знос основних засобів	–	1950
65	Розрахунки за страхуванням	–	100
64	Розрахунки за податками й платежами	–	850
66	Розрахунки з оплати праці	–	8000

Реєстр господарських операцій ВАТ „Олеся” за II квартал ц.р.

№ оп.	Дата	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	02.04.	Зараховано на поточний рахунок виручку за продану продукцію	5000
2	03.04	Одержано кошти на поточний рахунок від покупців та замовників	1000
3	05.04.	Одержано кошти на поточний рахунок за реалізовані: – основні засоби	1500

		– нематеріальні активи	1500
4	10.04	Оплачено рахунок ВАТ „Автозапчастини” за отримані матеріали	8000
5	15.04	Отримано аванс від замовника	2000
6	18.04	Отримано кошти на поточний рахунок підприємства від дебіторів в погашення заборгованості	200
7	20.04	Оплачено з поточного рахунку адміністративні витрати	50
8	25.04	Перераховано платежі в Пенсійний фонд	20
9	28.04	Перераховано платежі: – податок на прибуток; – на соціальне страхування	1200 550
10	29.04	Внесено на поточний рахунок залишок грошей в касі	?
11	05.05	Відкрито акредитив за рахунок власних коштів підприємства	2000
12	08.05	Повернуто на поточний рахунок залишок невикористаного акредитиву	100
13	15.05	Отримано від страхової компанії відшкодування при настанні страхового випадку	50
14.	28.05	Зараховано на поточний рахунок короткостроковий кредит банку	1000
15	03.06	Отримано від іншого підприємства: – короткострокову позику – довгострокову позику	1000 10000
16	10.06	Повернено короткостроковий кредит банку	?
17	20.06	Нараховано та внесено черговий платіж за довготривалу оренду основних засобів	150
18	30.06	Одержано кошти на поточний рахунок як цільове фінансування на будівництво із бюджету	2000

ТЕСТИ

1. На підставі яких документів оформляються касові операції з надходження та видатків грошових коштів?

- прибуткові та видаткові касові ордери;
- чекові книжки;
- розрахунково-платіжні відомості;
- векселі.

2. Видача готівки з каси не підтверджена розпискою отримувача в залишок по касі не включається. Ця сума:

- вважається збитком та списується за рахунок прибутку підприємства;
- вважається нестачею і відшкодовується за рахунок касира;

в) вважається витратами обігу та списується на витрати в межах встановлених норм.

3. Приймання готівки в касу підприємства оформлюється:

- а) прибутковим касовим ордером та випискою з касової книги;
- б) видатковим касовим ордером та квитанцією про приймання грошей;
- в) прибутковим касовим ордером.

4. Яким документом оформлюють перерахування до бюджету сум податків утриманих із заробітної плати робітників підприємств?

- а) платіжна вимога;
- б) платіжне доручення;
- в) розрахунковий чек;
- г) фіскальний чек.

5. Записи по синтетичному рахунку 301 „Каса” виконуються на основі:

- а) прибуткових і видаткових касових ордерів;
- б) касової книги;
- в) первинних документів по надходженню і витратах грошей;
- г) відривних листів касової книги і прикладених до них первинних документів.

6. Платіжні доручення дійсні з дня виписки на протязі:

- а) одного дня;
- б) трьох днів;
- в) 10 днів.

7. Записи по синтетичному рахунку 311 „Поточний рахунок в національній валюті” виконуються на основі таких первинних документів:

- а) платіжних доручень, рахунків;
- б) виписок з розрахункового рахунку;
- в) виписок з розрахункового рахунку з прикладеними до них первинними документами;
- г) довідок бухгалтерії.

8. Ліміт залишку готівки в касі кожне підприємство:

- а) визначає індивідуально погоджуючи з банком;
- б) визначає індивідуально без погодження з банком;
- в) визначає індивідуально погоджуючи із засновниками;
- г) не визначає, цей ліміт встановлює НБУ.

9. Сума платежу готівкою одного підприємства іншому:

- а) не повинна бути меншою 0,5тис.грн.;
- б) не повинна бути більшою 10тис.грн. на протязі одного дня по одному чи декільком платіжним документам;
- в) не обмежена.

10. Кількість підприємств, з якими проводяться готівкові розрахунки на протязі одного дня:

- а) не повинна перевищувати 10.
- б) не повинна бути меншою 5.
- в) не обмежена

11. Ліміт залишку готівки в касі – це:

а) сума, вище якої банк не буде видавати готівку по грошовому чеку з поточного рахунку в касу;

б) сума залишку готівки в касі на кінець кожного робочого дня, надлишок якої підприємства зобов'язані здавати в банк для зарахування на поточний рахунок;

в) сума залишку коштів в касі на кінець робочого дня кожного кварталу, надлишок якої підприємства зобов'язані здаватив банк для зарахування на поточний рахунок.

12. Який платіжний документ найчастіше використовується підприємствами в Україні для проведення безготівкових розрахунків?

а) вексель;

б) розрахунковий чек;

в) платіжна карточка;

г) платіжне доручення

13. Для документального оформлення яких операцій не може бути використано платіжне доручення?

а) сплата податків та зборів;

б) примусове списання коштів з поточного рахунку клієнта;

в) оплата фактично отриманої продукції;

г) передоплата за товари.

14. Яким записом оформляється видача з каси підзвітній особі сум для придбання матеріалів?

а) Д-т 201 – К-т 301

б) Д-т 372 – К-т 301

в) Д-т 301 – К-т 201

г) Д-т 301 – К-т 372

15. Яким записом оформляється господарська операція з отримання готівки в касу з поточного рахунку для виплати заробітної плати працівникам основного виробництва?

а) Д-т 231 – К-т 661

б) Д-т 301 – К-т 661

в) Д-т 301 – К-т 311

г) Д-т 661 – К-т 311

16. Яка кореспонденція рахунків складається при здійсненні операції по оплаті з розрахункового рахунку постачальникам за попередньо отримані та оприбутковані матеріали?

а) Д-т 201 – К-т 301

б) Д-т 631 – К-т 311

в) Д-т 311 – К-т 631

г) Д-т 361 – К-т 301

17. Бухгалтерський запис Д-т 311 – К-т 681 означає:

а) залік раніше отриманого авансу від покупця;

б) отримання авансу від покупця;

в) залік постачальником раніше отриманого авансу від покупця;

г) надходження коштів від покупця для заключного розрахунку з постачальником.

ТЕМА 3 ОБЛІК ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTI

План практичного заняття:

1. Поняття та класифікація дебіторської заборгованості.
2. Визнання та оцінка дебіторської заборгованості.
3. Облік розрахунків з покупцями та замовниками.
4. Облік іншої поточної дебіторської заборгованості.
5. Облік довгострокової дебіторської заборгованості.

Питання для контролю знань:

1. Поняття, класифікація та визнання дебіторської заборгованості.
2. Оцінка дебіторської заборгованості.
3. Облік заборгованості за майно, що передано у фінансову оренду.
4. Облік одержаних довгострокових векселів.
5. Облік іншої дебіторської заборгованості.
6. Облік операцій з короткостроковими векселями одержаними.
7. Облік заборгованості покупців та замовників.
8. Облік розрахунків за авансами виданими.
9. Облік розрахунків з підзвітним особами.
10. Облік розрахунків за наахованими доходами.
11. Облік розрахунків за претензіями.
12. Облік розрахунків за відшкодуванням завданих збитків.
13. Облік розрахунків з іншими дебіторами.
14. Інвентаризація дебіторської заборгованості.

ЗАДАЧІ

Задача 1

Необхідно скласти журнал реєстрації господарських операцій на підставі наведеного реєстру господарських операцій та вказати первинні документи.

Дані для виконання:

Реєстр господарських операцій підприємства

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Одержано довгостроковий вексель від покупця в погашення заборгованості	10000
2	Погашено довгостроковий вексель покупцем	10000
3	Передано основні засоби у фінансову оренду строком на 5 років	75000
4	Переведено залишок довгострокової заборгованості до складу короткострокової	1000
5	Видано з каси довгострокову позику працівнику підприємства	25000

6	Здійснено довгострокові фінансові інвестиції за рахунок передачі довгострокового векселя	14000
7	Погашено працівником довгострокову позику – основними засобами – готівкою	20000 5000
8	Одержано довгостроковий вексель від дебітора в погашення заборгованості	8000
9	Передано довгостроковий вексель в погашення кредиторської заборгованості	4500
10	Отримано на поточний рахунок грошові кошти від орендаря за майно в оренді	3000
11	Списано дебіторську заборгованість внаслідок надзвичайних подій	1500
12	Погашено неповернуту частину безпроцентної позики за рахунок прибутку підприємства	800

Задача 2

Необхідно скласти журнал реєстрації господарських операцій на підставі наведеного реєстру господарських операцій та вказати первинні документи.

Дані для виконання:

Реєстр господарських операцій підприємства

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1.	Відвантажено товар покупцю ТОВ "Томас"	18000
2	Відображено суму податкового зобов'язання щодо ПДВ	?
3	Списано товар на реалізацію за купівельною вартістю	12000
4	Списано собівартість реалізації на фінансовий результат	?
5	Нараховано податок на прибуток	?
6	Списано суму податку на прибуток на фінансовий результат	?
7	Визнано прибуток	?
8	Одержано вексель від покупця ТОВ "Томас" в забезпечення заборгованості по реалізованих товарах	?
9	Погашено вексель покупцем	?

Задача 3

Видавництво „Арт-принт” здійснює реалізацію задачників із фінансового обліку. Собівартість – 13грн., ціна – 25 грн.. Вищим навчальним закладом „Арт-принт” надає знижку при умові оплати на протязі 10 днів. 29.07. університет замовив і отримав 100 задачників. Оплата проведена 03.08. Крім цього, 28.07. технікум одержав 50 задачників, розрахунок не проведений.

Визначити зміни в сумі дебіторської заборгованості у видавництва в липні та серпні, відобразити продаж на рахунках, враховуючи, що видавнича продукція не обкладається ПДВ.

Задача 4

Необхідно скласти журнал реєстрації господарських операцій на підставі наведеного реєстру господарських операцій та вказати первинні документи.

Дані для виконання:

Реєстр господарських операцій підприємства

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Нараховано резерв по сумнівних боргах підприємств ТОВ "Збруч" і МП "Альфа" в кінці звітної періоду	12000
2	Списано по закінченню звітної періоду частину дебіторської заборгованості ТОВ "Збруч", яка визнана безнадійною за рахунок створеного резерву	1080
3	Списано частину визнаної безнадійної дебіторської заборгованості ТОВ "Збруч", що залишилась на операційні витрати	18920
4	Відображено на позабалансовому рахунку суму списаної заборгованості	?
5	Відображено погашення боргу підприємства МП "Альфа"	200000
6	Скориговано суму нарахованого за боргом підприємства МП "Альфа" резерву	?

Задача 5

Необхідно скласти журнал реєстрації господарських операцій на підставі наведеного реєстру господарських операцій та вказати первинні документи.

Дані для виконання:

Реєстр господарських операцій підприємства

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Видано з каси безпроцентну позику механіку цеху Іваненку І.О.	500
2	Видано з каси аванс на службове відрядження менеджера зі збуту Охріменко	100
3	Затверджено авансовий звіт менеджера зі збуту	80
4	Із зарплати менеджера зі збуту стягнуто залишок невикористаних підзвітних сум	?
5	Видано з каси аванс завгоспу Лень на господарські потреби	70
6	Придбано завгоспом канцелярське приладдя	55
7	Лень повернув в касу залишок невикористаних підзвітних сум	?

Задача 6

Необхідно скласти журнал реєстрації господарських операцій на підставі наведеного реєстру господарських операцій та вказати первинні документи.

Дані для виконання:

Реєстр господарських операцій підприємства

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Перераховано з поточного рахунку аванс постачальнику "Орфей"	12000
2	Відображено суму податкового кредиту щодо ПДВ при сплаті авансу під майбутню поставку будматеріалів	?
3	Отримано будматеріали від постачальника	8000
4	Відображено суму ПДВ при отриманні будматеріалів, за які була проведена оплата	?
5	Проведено зарахування заборгованості перед ТОВ "Орфей"	?
6	Виставлено претензію про неодержання частини будматеріалів ТОВ "Орфей"	?
7	Одержано від постачальників в касу невикористані суми авансів	?
8	Списано (методом червоного сторно) ПДВ, нараховане при сплаті авансу на суму недопоставки будматеріалів	?

Задача 7

Необхідно скласти журнал реєстрації господарських операцій на підставі наведеного реєстру господарських операцій та вказати первинні документи.

Дані для виконання:

Реєстр господарських операцій підприємства

№ п/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	В процесі інвентаризації ТМЦ виявлено нестачу сировини і матеріалів	200
2	Віднесено фактичну нестачу та суму ПДВ, що підлягають відшкодуванню на винну особу	?
3	Відображено різницю між сумою до відшкодування, розрахованою згідно діючого порядку та фактичною нестачею	?
4	Відображено суму податкових зобов'язань щодо ПДВ на суму нестач	?
5	Погашено заборгованість винною особою шляхом внесення готівки в касу підприємства	?

Задача 8

Необхідно:

- 1) заповнити посвідчення про відрядження;
- 2) затвердити суму звіту про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт і відобразити надходження невикористаних коштів в касу або відшкодування з каси;
- 3) скласти бухгалтерські проводки.

Інформаційна база:

За наказом керівника № 6 від 09.10.ц.р. ТОВ „Полюс” (м. Львів), що займається виготовленням меблів, головного інженера Ришко Р.О. було відряджено до м. Києва для ознайомлення з новими технологіями обробки деревини і придбання дослідних зразків продукції. Аванс видано в сумі 300 грн. (ПКО № 16 від 10.10.ц.р.). При поверненні з відрядження Ришком Р.О. було пред’явлено наступні документи:

1) посвідчення про відрядження з відмітками: вибув з м. Львова – 10.12.ц.р., прибув до Києва – 11.10.ц.р., вибув з м. Києва 16.10.ц.р., прибув до м. Львова – 17.10.ц.р.;

2) рахунок готелю, у якому зазначено, що оплата за проживання з 11.10.ц.р. по 16.10.ц.р. складає 250 грн., в т.ч. плата за користування холодильником – 45 грн., телевизором – 40 грн.

3) рахунок за телефон в сумі 12 грн.;

4) квитки за проїзд у міському транспорті пред’явлені не були, однак Ришко Р.О. зазначив, що користувався метро, щоб доїхати до виставкового залу (ціна жетона в метро 50 коп.);

5) накладна № 12 і квитанція №7 про оплату зразків на суму 50 грн.

Задача 9

Необхідно:

1) розрахувати коефіцієнти сумнівності по кожній групі і загальну суму резерву, що має бути створений у звітному періоді.

2) скласти журнал реєстрації ТОВ „Світанок”

Інформаційна база:

Дебіторська заборгованість ТОВ „Світанок” на кінець місяця (грн.)

Місяць	Заборгованість дебіторів за продукцію, роботи, послуги, грн.					Фактично списаної дебіторської заборгованості			
	Строк сплати не настав	Прострочена (в днях)				Прострочена (в днях)			
		1-30	31-60	61-90	Більше 90	1-30	31-60	61-90	Більше 90
Січень	22000	2500	5400	10000	2500	150	525	2500	750
Лютий	14200	2800	5700	7300	3500	–	500	1500	1250
Березень	16900	3000	5300	6500	1500	150	1000	1000	450
Квітень	18900	4200	6600	1000	2000	100	–	–	500
Травень	15000	2000	7000	5800	500	200	1250	750	50
Разом	?	?	?	?	?	?	?	?	?

ТЕСТИ

1. Підзвітна особа після закінчення встановленого терміну зобов'язана:

1) представити авансовий звіт та документи, що підтверджують витрати, а також внести до каси невикористану суму;

2) представити звіт про витрати коштів за призначенням без підтверджуючих документів;

3) не зобов'язана представляти звіт про витрати коштів за призначенням.

2. Після повернення з відрядження працівник зобов'язаний представити авансовий звіт про витрачені у відрядженні суми протягом:

1) 10 днів;

2) 1 дня;

3) 3 днів;

4) 7 днів.

3. У випадках, коли видані під звіт суми не обгрунтовані документами і не повернені до каси у встановлений термін:

1) підприємство не має права утримати їх з чергових виплат;

2) підприємство має право утримати їх з чергових виплат;

3) підзвітна особа має право залишити ці суми у себе і використовувати їх у майбутньому без ніяких наслідків.

4. Відрядженому працівнику відшкодовуються витрати на проїзд до місця відрядження та назад і ці витрати включаються до складу валових витрат:

1) без проїзних документів;

2) з дозволу керівника по мінімальній вартості в разі відсутності проїзних документів;

3) відшкодовуються тільки за наявності документів, що підтверджують витрати в межах фактичних витрат на проїзд, включаючи перевезення багажу, як до місця відрядження та назад, так і по місту відрядження.

5. Резерв сумнівних боргів створюється за :

а) довгостроковою дебіторською заборгованістю;

б) за поточною дебіторською заборгованістю;

в) за довгостроковою та поточною дебіторською заборгованістю.

6. Відображення дебіторської заборгованості в балансі підприємства по чистій вартості реалізації відповідають такій якійсь характеристикі фінансової звітності:

а) обачності;

б) достовірності;

в) суттєвості;

г) нейтральності.

7. По авансовому звіту підзвітної особи замісника директора списуються добові, що перевищують норми.

а) Д-т 92 – К-т 372;

б) Д-т 97 – К-т 372;

в) Д-т 44 – К-т 372;

г) Д-т 91 – К-т 372.

8. Залишок по статті балансу „Резерв сумнівних боргів” на кінець звітного періоду зріс, а валова сума дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги зменшилась. Внаслідок цього:

- а) зменшилась балансова вартість цієї дебіторської заборгованості;
- б) збільшився власний капітал за рахунок збільшення резервів;
- в) збільшилась балансова вартість оборотних активів;
- г) чиста реалізаційна вартість цієї дебіторської заборгованості не змінилась.

9. Створення резерву сумнівних боргів призводить до таких змін в статтях фінансових звітів:

- а) зменшення як дебіторської заборгованості, так і резервів сумнівних боргів;
- б) зменшення дебіторської заборгованості і збільшення резервів сумнівних боргів;
- в) збільшення резервів сумнівних боргів і зменшення прибутку від вкладення капіталу;
- г) зменшення як дебіторської заборгованості, так і фінансових витрат.

10. Величина резерву сумнівних боргів згідно П(С)БО 10 не може розраховуватися таким методом:

- а) на основі питомої ваги загальної суми сумнівних боргів в загальній сумі дебіторської заборгованості по розрахункам;
- б) виходячи із платоспроможності окремих дебіторів;
- в) на основі класифікації дебіторської заборгованості;
- г) на основі питомої ваги сумнівних боргів в обсязі реалізації.

ТЕМА 4. ОБЛІК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

План практичного заняття №1:

1. Основні засоби: визначення, класифікація, оцінка.
2. Документальне оформлення надходження та руху основних засобів.
3. Синтетичний та аналітичний облік основних засобів.
4. Облік інших необоротних матеріальних активів.
5. Облік амортизації основних засобів.
6. Облік витрат на утримання основних засобів.
7. Переоцінка основних засобів.
8. Облік вибуття основних засобів.
9. Облік оренди основних засобів.

Питання для контролю знань:

1. Поняття „основних засобів”. Операції з основними засобами як складові інвестиційної та операційної діяльності.
2. Класифікація основних засобів: порядок їх визнання як активу.
3. Оцінка основних засобів.

4. Завдання обліку основних засобів. Первинний облік операцій з основними засобами.
5. Аналітичний облік основних засобів.
6. Синтетичний облік руху основних засобів.
7. Визначення понять „амортизація”, „знос”. Види зносу.
8. Вартість, що підлягає амортизації, об’єкт амортизації, термін амортизації.
9. Методи амортизації згідно П(С)БО 7 „Основні засоби, їх переваги та недоліки.
10. Податковий метод нарахування амортизації.
11. Облік амортизації основних засобів.
12. Класифікація витрат на поліпшення і ремонт основних засобів, завдання їх обліку.
13. Облік витрат на поліпшення і ремонт при господарському способі його проведення.
14. Облік витрат на поліпшення і ремонт при підрядному способі його проведення.
15. Переоцінка основних засобів, порядок її обліку.
16. Поняття оренди та її види.
17. Облік орендованих основних засобів.
18. Облік орендних та лізингових операцій.
19. Інвентаризація основних засобів.

ЗАДАЧІ

Задача 1

На основі інформаційної бази заповнити наступні первинні документи:

- 1) акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів;
- 2) інвентарну картку обліку основних засобів;
- 3) накладну на внутрішнє переміщення основних засобів;
- 4) акт на списання основних засобів;
- 5) інвентаризаційний опис основних засобів;
- 6) акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об’єктів.

Інформаційна база:

Підприємство – ТОВ „Мрія”

Ідентифікаційний код – 34589756

Керівник підприємства – Високий Іван Захарович

Головний бухгалтер – Кузьменко Тарас Петрович

1-2) будівля: інвентарний номер 65, одноповерхова, з підвалом, фундамент побутовий, стіни цегляні, підлога дерев’яна, дах металевий, кубатура 223 куб.м., площа 72 кв.м. Вартість будівлі – 2328 грн.

3) верстат шліфувальний, вартістю 650 грн., передано з цеху №1 в цех №2. Інвентарний номер верстату – 11.

4) ліквідовано автомат для продажу газованої води, який виготовлено у 1980р., надійшов на підприємство 10.02.81р., введено в експлуатацію в лютому 1981р., за час експлуатації проведено 4 ремонти на загальну суму 226грн.. Інвентарний номер об'єкта 21. Первісна вартість автомату – 1220грн. За весь час експлуатації сума нарахованого зносу склала 950грн..

5) комісія визначила, що об'єкт належить демонтажу з використанням запасних частин (125грн.) і здачею лому в утиль (20грн.) через непридатність. Крім того, було нараховано заробітну плату робітникам за проведення демонтажу (20грн.) і проведені відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством.

6) Під час проведення інвентаризації в цеху №2 встановлено і відображено в інвентаризаційному описі фактичну наявність наступних об'єктів:

- верстат деревообробний – інвентарний номер 7, 2шт., 490грн.;
- верстат шліфувальний – інвентарний номер 9, 1шт., 525грн..

За замовленням №567 з 05.09ц.р. по 10.09ц.р. виконувало роботи по модернізації сейфу, що знаходиться в бухгалтерії, інвентарний номер 700016, заводський номер ЛС-060. Під час робіт сейф був обладнаний електронним замком типу „Гвард-3” та звуковою сигналізацією. По закінченню модернізації 10.09ц.р. об'єкт пройшов випробування і був введений в експлуатацію головним механіком. Роботи здані зам. начальника виробничого відділу ЗАТ „Шанс”, про що 10.09ц.р. складений акт. Фактична вартість робіт – 240грн. (в т.ч. ПДВ).

Задача 2

Сформулювати зміст господарських операцій та вказати первинні документи на підставі наведеної кореспонденції рахунків.

1. Д-т 104 – К-т 152;	8. Д-т 152 – К-т 631
2. Д-т 151 – К-т 631	9. Д-т 23 – К-т 131
3. Д-т 131 – К-т 103	10. Д-т 152 – К-т 685
4. Д-т 151 – К-т 23	11. Д-т 93 – К-т 131
5. Д-т 972 – К-т 106	12. Д-т 107 – К-т 424
6. Д-т 153 – К-т 661	13. Д-т 151 – К-т 20
7. Д-т 109 – К-т 46	14. Д-т 91 – К-т 131

Задача 3

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи на підставі наведених господарських операцій.

1. Придбано основні засоби у постачальника;
2. Введено в експлуатацію основні засоби.
3. Одержано безоплатно основні засоби від іншого підприємства.
4. Відображено дохід від продажу основних засобів.
5. Нараховано ПДВ на виручку від продажу основних засобів.
6. Отримано у фінансову оренду основні засоби.
7. Відображено уцінку вартості основних засобів.
8. Нараховано заробітну плату робітникам за виготовлення основних засобів.

9. Отримано від засновника основні засоби як внесок до сатутного капіталу.
10. Одержано основні засоби в обмін на готову продукцію.
11. Списано знос ліквідованих основних засобів.
12. Передано безоплатно основні засоби іншому підприємству.
13. Нараховано знос основних засобів виробничого призначення.
14. Прийнято основні засоби в операційну оренду.
15. Віднесено витрати з реконструкції основних засобів на збільшення їх балансової вартості.

Задача 4

Необхідно:

- 1) вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи;
- 2) визначити вартість, за якою оприбутковуються основні засоби.

Інформаційна база:

ТОВА „Антей” придбало у СП „Титан” верстат шліфувальний, який потребує монтажу, на суму 4800 грн., в т.ч. ПДВ. Акцептовано рахунок АТП-2345 за доставку верстату в сумі 60 грн., в т.ч. ПДВ. Передано верстат в цех для монтажу. Використані запасні частини для монтажу на суму 15 грн. Нараховано заробітну плату робітникам, які виконували монтаж – 100 грн. та проведено відрахування на соціальні заходи від нарахованої заробітної плати згідно з чинним законодавством. Верстат шліфувальний оприбутковано після монтажу як основний засіб.

Задача 5

ТОВ „Соло” отримало безоплатно від ВАТ „Волинь” міні-пекарню К4-КО700. Первісна вартість – 17800 грн., знос – 2100 грн. За монтаж пекарні сплачено ПП „Онiкс” – 600 грн. в т.ч. ПДВ.

Вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи.

Задача 6

ТОВ „Омега” оголосило статутний капітал в розмірі 400тис.грн. Засновники внесли в рахунок поповнення статутного капіталу наступні внески: 1) Минько О.І. – верстат – 20000грн., будівлю цеху – 100000грн., калькулятори – 500 грн.; 2) Голов І.Д. – легковий автомобіль – 70000 грн., вантажний автомобіль – 35000грн.; 3) Козачок М.І. – грошові кошти – 54500 грн., виробничі запаси – 80000грн., комп’ютери – 40000грн.

Вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи.

Задача 7

АТ „Мрія” отримало вантажний автомобіль в обмін на готову продукцію на суму 60000 грн. від ТОВ „Муза”. Собівартість реалізованої продукції склала – 35000.

Вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи.

Задача 8

Згідно з накладною №45 ТОВ „Експрес” продало електрокару, яку було придбано у заводу „Верстат” та введено в експлуатацію в минулому році: первісна вартість електрокару – 800грн., нарахована сума зносу за весь строк використання – 40 грн., ціна продажу (в т.ч. ПДВ) – 900грн.

Вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи.

Задача 9

В результаті підмиву ґрунтовими водами підлягає зносу частина водопровідних мереж. Первісна вартість частини мережі, що ліквідується – 5700грн. Сума зносу мережі на момент ліквідації склала 55% від первісної вартості. Понесено наступні витрати на розбирання: нараховано заробітну плату – 800грн., проведено відрахування на соціальні заходи. Оприбутковано труби водопровідні на суму 700грн.

Вкажіть кореспонденцію рахунків, первинні документи та визначіть фінансовий результат від ліквідації частини водопровідних мереж.

Задача 10

ТОВ „Челсі” передає безоплатно ВАТ „Тріада”: 1) кондиціонер – первісна вартість – 1600грн., знос – 340 грн.; 2) принтер – первісна вартість 1200грн., знос – 15%.

Вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи.

Задача 11

Первісна вартість верстату універсального дорівнює 3000 грн., ліквідаційна вартість – 200 грн., строк корисного використання – 4 роки.

Визначити суму амортизації верстату за кожний рік експлуатації та відобразити її нарахування в обліку: 1) за прямолінійним методом; 2) за методом зменшення залишкової вартості; 3) за методом прискореного зменшення залишкової вартості; 4) за кумулятивним методом; 5) за виробничим методом, якщо протягом 6-ти років експлуатації верстату планується виготовити продукції: за 1-й рік – 2100шт., за 2-й рік – 2500шт., за 3-й рік – 2300шт., за 4-й рік – 2600шт..

Задача 12

Балансова вартість групи на початок попереднього кварталу – 800тис.грн. Сума витрат на придбання комп’ютерів, здійснення капітального ремонту протягом попереднього кварталу – 100тис.грн. Сума списаних комп’ютерів протягом попереднього кварталу – 40тис.грн. Сума амортизаційних відрахувань нарахованих у попередньому кварталі – 160тис.грн.

Визначити амортизацію комп’ютерів, введених в експлуатацію з 01.04.2004р., за 4 квартал ц.р. (податковим методом).

Задача 13

На підприємстві на 01.01.ц.р. (на початок звітнього року) сукупна балансова вартість усіх груп основних фондів становить 400000грн.

У другому кварталі було здійснено ремонт будівлі цеху на суму 56000грн. і об'єкта групи 3 на 600 грн. Загальна сума ремонту становить 56600грн. Підприємство може віднести до складу валових витрат суму, що дорівнює 10% сукупної балансової вартості всіх груп основних фондів на початок звітнього року.

На підприємстві станом на 01.04.ц.р. значаться об'єкти основних фондів:

Основні фонди		Балансова вартість на 01.04.2006р.	Вартість ремонту відноситься		
група	назва		усього	на валові витрати (до 10%)	на збільшення балансової вартості груп
1	Будівля складу	200000			
	Будівля цеху	60000			
2		30000			
3		40000			
4		20000			
Разом		350000			

Заповнити таблицю, визначити вартість проведеного ремонту, вказавши, яка частина його відноситься на валові витрати, а яка збільшує балансову вартість груп основних фондів згідно податкового методу.

Задача 14

ВАТ „Сімона” здійснило наступні витрати для поточного ремонту легкового автомобіля: 1) списано матеріали – 230 грн.; 2) витрачено паливо – 50 грн.; 3) нараховано зарплату за проведення ремонту – 120 грн.; 4) проведено відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством; 5) використано будівельні матеріали – 90 грн.

Вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи. Визначіть вартість проведеного поточного ремонту автомобіля.

Задача 15

Вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи на основі наведеного Реєстру господарських операцій.

Інформаційна база:

Реєстр господарських операцій ВАТ „Агат” за березень ц.р.

№ оп.	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Списано на роботи з модернізації обладнання цехів основного виробництва: – матеріали	4000 1000

	– запасні частини – будівельні матеріали	2500
2	Нараховано зарплату працівникам за виконання робіт по модернізації обладнанн	1500
3	Проведено відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством (див. оп. 2)	?
4	Списано фактичні витрати по модернізації обладнання на збільшення первісної вартості основних засобів	?
5.	Виплачено зарплату працівникам за виконання робіт з модернізації обладнання	?

Задача 16

Вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи на основі наведеного Реєстру господарських операцій.

Інформаційна база:

Реєстр господарських операцій будівельного підприємства „Модерн” за серпень ц.р.

№ оп.	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Придбано матеріали для будівництва, в т.ч. ПДВ	1200
2	Відображено суму податкового кредиту щодо ПДВ	?
3	Списано матеріали для потреб будівництва	1000
4	Нараховано зарплату робітникам, зайнятим будівельними роботами	600
5.	Проведено відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством (див. оп. 4)	?
6.	Введено в експлуатацію збудований об’єкт	?

Задача 17

Первісна вартість основного засобу складала 8050 грн., нарахований знос – 3570 грн., справедлива вартість – 8900грн.

Вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи. Визначіть вартість основних засобів після проведення переоцінки.

Задача 18

На підставі наведеного Реєстру господарських операцій вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи. Визначіть необхідні суми в орендаря і орендодавця.

Інформаційна база:

ЗАТ „Авангард” (орендодавець) та ТОВ „Орта” (орендар) уклали договір операційного лізингу. В операційний лізинг на 5 років передано будівлю, балансова вартість якої склала 82800 грн.

Реєстр господарських операцій ЗАТ „Авангард” за I-й квартал ц.р.

№ оп.	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Нараховано знос на основні засоби, передані в операційний лізинг (за місяць)	?
2	Нараховано лізинговий платіж (з ПДВ)	4080
3	Відображено суму податкового зобов'язання щодо ПДВ	?
4	Списано витрати від надання майна в лізинг	?
5.	Списано доходи від надання мйна в лізинг	?
6.	Нараховано податок на прибуток, 25%	?
7.	Списано суму податку на прибуток на фінансовий результат	?
8.	Визнано прибуток	?
9.	Отримано на поточний рахунок лізинговий платіж від ТОВ „Орта”	?

Реєстр господарських операцій ТОВ „Орта” за I-й квартал ц.р.

№ оп.	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Відображено вартість отриманого майна на позабалансовому рахунку	?
2	Нараховано належну до виплати суму лізингового платежу	?
3	Відображено суму податкового кредиту щодо ПДВ по лізингу	?
4	Погашено заборгованість перед АТ „Авангард” по лізинговому платежу	?

ТЕСТИ

1. Предмети вартістю до 1000грн. та строком експлуатації понад рік у податковому обліку враховуються:

- а) як основні засоби;
- б) як малоцінні необоротні матеріальні активи;
- в) як елемент запасів;

г) на рахунках основних засобів або необоротних матеріальних активів, в залежності від межі вартості для основних засобів, що визначена підприємством.

2. По якій вартості, згідно П(С)БО, повинні оцінюватись у обліку і звітності основні засоби і інші матеріальні активи?

- а) первісній і залишковій;
- б) залишковій і відновлювальній;
- в) по справедливій вартості;

г) первісній і балансовій залишковій з врахуванням затрат на оновлення і покращення основних засобів.

3. На яких рахунках враховуються основні засоби і інші необоротні матеріальні активи?

- а) 10,11,13;
- б) 10, 11, 12;
- в) 10, 11, 12, 13;

г) 10, 11.

4. Що розуміють під справедливою вартістю основних засобів?

а) залишкову вартість;

б) відновлювальну вартість;

в) ринкову вартість;

г) балансову залишкову з урахуванням витрат на оновлення основних засобів.

5. Яким документом оформляється зарахування основних засобів на баланс підприємства?

а) актом прийому-передачі;

б) накладною;

в) рахунком-фактурою;

г) іншим документом.

6. Які з наведених необоротних активів відносяться до виробничих основних засобів?

а) „ноу-хау”, товарні знаки;

б) основні засоби будинку відпочинку підприємства;

в) комп'ютери учбового закладу, спортивні споруди.

г) будівлі, споруди, робочі машини, транспортні засоби.

7. До якої межі залишкової вартості нараховується амортизація основних засобів першої групи у податковому обліку?

А) якщо залишкова вартість досягне нульового значення;

Б) якщо залишкова вартість досягне значення 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

В) протягом звітного періоду експлуатації об'єкта;

Г) до межі вартості об'єкта, рівній 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

8. До якої межі залишкової вартості нараховується амортизація основних засобів другої–четвертої груп у податковому обліку?

а) до досягнення балансової вартості групи нульового значення;

б) до досягнення балансової (залишкової) вартості менше 10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

в) протягом всього періоду експлуатації;

г) до досягнення балансової вартості групи менше 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

9. В якому випадку не змінюється первісна вартість основних засобів?

а) при передачі в оперативну оренду;

б) при реконструкції об'єкта;

в) при індексації;

г) при модернізації

10. Які витрати, пов'язані з експлуатацією або поліпшенням стану основних засобів, включається до їх балансової вартості?

а) витрати на ремонт і оновлення;

б) витрати на ремонти: поточний і капітальний;

в) витрати на модернізацію, реконструкцію або якісне удосконалення;

г) капітальний ремонт і витрати на модернізацію, реконструкцію.

11. За рахунок чого покриваються збитки від безкоштовної передачі основних засобів?

- а) за рахунок статутного капіталу;
- б) за рахунок нерозподіленого прибутку минулих років;
- в) за рахунок собівартості виробленої продукції;
- г) за рахунок фінансових результатів поточного року.

12. Хто дає дозвіл на продаж основних засобів виробничого призначення на підприємстві?

- а) керівник підприємства;
- б) міністерство або фонд державного майна;
- в) податкова адміністрація;
- г) керівник підприємства разом з місцевою адміністрацією.

13. Як визначається сума стягнення з винуватця недостачі основного засобу, якщо він установлений?

- а) як залишкова вартість об'єкта;
- б) як залишкова вартість + ПДВ;
- в) як сума матеріальної шкоди, яка визначається за формулою: $M_{ш} = [(B_{в} - A) * I_{інф} + ПДВ + A_з] * 2$;
- г) балансова залишкова вартість за вирахуванням зносу.

14. Які із перелічених об'єктів основних засобів не являються об'єктами амортизації?

- А) вивіска на будівлі магазину;
- Б) збірник нормативних актів по бухгалтерському обліку;
- В) сканер;
- Г) земельна ділянка під будівлею.

15. Який метод амортизації не використовується для нарахування амортизації основних засобів згідно П(С)БО 7?

- а) метод зменшення залишкової вартості;
- б) метод прискореного зменшення залишкової вартості;
- в) кумулятивний;
- г) метод прискореного прямолінійного списання.

16. По якому методу амортизації згідно П(С)БО 7 амортизація основних засобів визначається діленням амортизованої вартості на очікуваний термін експлуатації об'єкта?

- А) прямолінійний;
- Б) виробничий;
- В) метод прискореного зменшення залишкової вартості;
- Г) кумулятивний.

17. Згідно П(С)БО 7 нарахування амортизації по новому методу у випадку зміни очікуваного способу отримання економічних вигід починається:

- а) з місяця, в якому об'єкт введений в експлуатацію;
- б) з місяця, наступного за місяцем вибуття об'єкта;
- в) з місяця, наступного за місяцем прийняття рішення про зміну методу амортизації;

г) з кварталу, наступного за кварталом, в якому об'єкт став придатним для корисного використання.

18. Який із перерахованих методів є найбільш прийнятним для амортизації автомобіля, що розвозить готову продукцію покупцям?

- А) прямолінійний;
- Б) метод зменшення залишкової вартості;
- В) кумулятивний;
- Г) виробничий.

19. В яких випадках припиняється нарахування амортизації для об'єкту, що ремонтується?

А) у всіх випадках, оскільки коли об'єкт ремонтується, він не експлуатується;

- Б) тільки при капітальному ремонті;
- В) на час зупинки об'єкта від ремонту не має значення;
- Г) Ваша відповідь.

20. Що являється об'єктом аналітичного обліку витрат на ремонт?

- А) вид продукції;
- Б) об'єкт основних засобів;
- В) замовлення;
- Г) частина об'єкту основних засобів, що підлягає ремонту.

21. В якості орендодавця можуть виступати:

- а) тільки юридичні особи;
- б) тільки фізичні особи;
- в) і юридичні, і фізичні особи.
- Г) тільки резиденти України.

22. Об'єкти, передані в операційну оренду:

- а) переходять на баланс орендарю;
- б) залишаються на балансі орендодавця;
- в) не враховуються орендарем на позабалансовому рахунку;
- г) немає правильної відповіді.

23. Орендар обліковує об'єкти, отримані в операційну оренду, на рахунку:

- а) 01 „Орендовані необоротні активи”
- б) 10 „Основні засоби”
- в) 11 „Інші необоротні матеріальні активи”
- г) 12 „Нематеріальні активи”.

ТЕМА 5. ОБЛІК НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

План практичного заняття:

1. Економічна сутність і класифікація нематеріальних активів.
2. Визнання, оцінка та переоцінка нематеріальних активів.
3. Облік нематеріальних активів.
4. Облік гудвілу.

Питання для контролю знань:

1. Поняття, визнання і класифікація нематеріальних активів.
2. Оцінка нематеріальних активів.
3. Документування операцій з нематеріальними активами.
4. Аналітичний облік нематеріальних активів.
5. Синтетичний облік надходження нематеріальних активів.
6. Облік вибуття нематеріальних активів.
7. Амортизація нематеріальних активів: порядок нарахування і облік.
8. Особливості оцінки та обліку гудвілу.

ЗАДАЧІ

Задача 1

Визначити, які об'єкти відносяться до нематеріальних активів, провести їх класифікацію у відповідності із групуванням, прийнятим в Плані рахунків.

Відповідь оформити у вигляді таблиці 8.1.

Таблиця 8.1.

Класифікація нематеріальних активів

Субрахунок рахунку 12	Об'єкт	Вартість

Інформаційні дані:

№ п/п	Найменування	Сума, грн.
1	Плата за державну реєстрацію підприємства	357
2	Ліцензія на здійснення будівельної діяльності	200
3	Торговий патент	200
4	Ліцензія на здійснення торгівлі алкогольними напоями	150
5	Право користування майном	120
6	Право користування брокерським місцем на фондовій біржі на рік	2000
7	Зарплата працівників бухгалтерії за розробку програми автоматизації бухгалтерського обліку	700
8	Затрати по сертифікації нової продукції (отриманий сертифікат якості)	1000
9	Кошти, оплачені фірмі „Bosch” за право використання на протязі 3 років торгового знаку	3000
10	Плата за перереєстрацію утсановчих документів у зв'язку із збільшенням статутного капіталу через прийом нового засновника	300
11	Право користування на протязі 5 років будівлею складу (річна сума амортизації 120000грн.)	?
12	Витрати по виготовленню печатки та штампу підприємства, оплачені фірмі „Графіка”	200

13	Програма автоматизації бухгалтерського обліку „1С:Бухгалтерія 7.7. мережева”	400
14	Оплачені витрати по установці програми автоматизації бухгалтерського обліку „1С:Бухгалтерія 7.7. мережева”	100
15	Оплачені витрати по навчанню персоналу роботі із програмою автоматизації бухгалтерського обліку „1С:Бухгалтерія 7.7. мережева”	400

Задача 2

Підприємство „Флора” отримало кредит в розмірі 10000грн. під договір купівлі-продажу певного товару у великому асортименті. За рахунок кредитних коштів було здійснено передоплату за спеціальну комп’ютерну програму „1С:Торгівля” на суму 2000грн. Комп’ютерна фірма надала підприємству консультаційні послуги щодо встановлення програми на суму 240 грн., в т.ч. ПДВ. Нараховано проценти за користування позикою – 100грн.

Вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи. Визначить первісну вартість придбаного нематеріального активу і зарахуйте його на баланс.

Задача 3

ТОВ „Лікувальнакосметика” розробило рецепт виготовлення бальзаму для стимуляції росту волосся. Витрати на дослідження за період березень-жовтень склали: заробітна плата – 4000 грн.; відрахування на соціальне страхування і в Пенсійний фонд (розрахувати по діючим ставкам); витрати на збір і обробку трав – 1480 грн.; витрати на отримання біологічно активних добавок із крові вуликої рогатої худоби – 12000 грн. (витрачені біопрепарати); мед – 680 грн., амортизація лабораторного устаткування – 540 грн.; електроенергія – 400 грн.; накладні витрати – 3400грн..

Рецепт запатентований. Витрати на патентування: плата за подачу заявки в Держпатент – 1000 грн., проведення експертизи – 78 грн., за видачу патенту – 17 грн.. Об’єкт поставлений на баланс по вартості, що дорівнює сумі витрат на патентування.

Провести розрахунок первісної вартості об’єкта нематеріальних активів. Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи.

Задача 4

Заповнити відомість аналітичного обліку (таблиця 8.2.) нематеріальних активів. Вказати документи – підстави для записів на рахунках.

Таблиця 8.2.

Відомість аналітичного обліку нематеріальних активів

Найменування нематеріальних активів	Сальдо на початок	Надійшло	Вибуло	Сальдо на кінець

Дані для виконання:

ПП „Електрон” мало на початок кварталу наступні об’єкти нематеріальних активів:

1) програму по автоматизації бухгалтерського обліку „1С:Бухгалтерія” – 700 грн.;

2) товарний знак – 450 грн.;

3) право на винахід – 1500 грн.;

4) ноу-хау – 2400 грн..

За квартал поступили об’єкти:

1) право на оренду приміщення під склад – 300 грн.;

2) право на фірмову назву – 900 грн..

Через зменшення корисності було списано:

1) програму „1С:Бухгалтерія” – 700 грн.;

2) право на винахід – 1500 грн..

Задача 5

Підприємство отримало ліцензію на виготовлення одягу в обмін на власний автомобіль і сплатило додатково 4000 грн. Справедлива вартість автомобіля – 35000 грн.. його балансова вартість – 32000 грн., знос – 200 грн..

Яка собівартість отриманої ліцензії? Відобразити операції по надходженню об’єкта нематеріальних активів.

Задача 6

В якості внеску до статутного капіталу ТОВ „Капріфоль” внесено автомобіль – 15000 грн., право на користування товарним знаком на два роки – 1880 грн., право користування будівлею владу на 5 років (річна сума амортизації – 4930 грн.).

Відобразити операції по надходженню нематеріальних активів.

Задача 7

ВАТ „Механічний завод” реалізувало в серпні поточного року ПП Попову А.В. право на виокристання технології антикорозійного покриття емностей, придбане у Інституту промислових технологій. Первісна вартість об’єкта нематеріальних активів – 6000 грн.. Амортизація нараховувалась прмолінійним методом на протязі півтора року. Очікуваний строк експлуатації, запланований ВАТ „Механічний завод”, склав 6 років. Актив реалізований за 1920 грн., в т.ч. ПДВ.

Відобразити операції по реалізації об’єкта нематеріальних активів.

Задача 8

ТОВ „Дипломат” продає програмне забезпечення, яке йому належить. Первісна вартість – 5000 грн., сума накопиченої амортизації – 3000 грн. Ціна продажу – 3500 грн., в т.ч. ПДВ.

Вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи. Визначіть фінансовий результат від продажу нематеріальних активів.

Задача 9

Керівництво „Комп’ютер-центр” вважає, що програма автоматизації бухгалтерського обліку через моральне старіння не відповідає більше критеріям визнання активу. Вирішено здійснити списання застарілої програми і придбати нову версію. Первісна вартість програми – 3000грн.. Запланований строк корисного використання склав 3 роки. Програма знаходилась в експлуатації 2 роки. В кінці першого року були здійснені дооцінка залишкової вартості програми на суму 600грн.

Відобразити операції по ліквідації об’єкта нематеріальних активів.

Задача 10

Нарахувати амортизацію нематеріальних активів ЗАТ „Дніпро” за вересень ц.р. промолінійним методом та відобразити її в обліку.

Дані для виконання:

Розрахунок амортизації нематеріальних активів АТ „Дніпро” за вересень ц.р.

№ з/п	Найменування нематеріальних активів	Строк корисного використання	Первісна вартість об’єкту, грн.	Сума амортизації за вересень, грн.
1.	Право користування брокерським місцем	1	250	?
2.	Сертифікат якості продукції, що виробляється	2	400	?
3.	Програма автоматизації бухгалтерського обліку	4	150	?

Задача 11

ТОВ „Фікус” придбало ВАТ „Лебідь” на аукціоні за 2600тис.грн. Справедлива вартість активів підприємства „Лебідь” на дату придбання склала: основні засоби – 1000тис.грн., виробничі запаси – 600тис.грн., рахунки в банках – 400тис.грн.; справедлива вартість зобов’язань на дату придбання – 900тис.грн.

Відобразити в обліку виникнення гудвілу. Оприбуткувати на баланс підприємства-покупця активи та зобов’язання підприємства, що придбається як цілісний майновий комплекс. Скласти журнал реєстрації господарських операцій.

Задача 12

ТОВ „Фікус” придбало ВАТ „Лебідь” на аукціоні за 900тис.грн. Справедлива вартість активів підприємства „Лебідь” на дату придбання склала: основні засоби – 1000тис.грн., виробничі запаси – 600тис.грн., рахунки в банках – 400тис.грн.; справедлива вартість зобов’язань на дату придбання – 900тис.грн.

Відобразити в обліку виникнення гудвілу. Оприбуткувати на баланс підприємства-покупця активи та зобов’язання підприємства, що придбається

як цілісний майновий комплекс. Скласти журнал реєстрації господарських операцій.

ТЕСТИ

1. Які з наведених необоротних активів відносяться до нематеріальних активів?

- а) „ноу-хау”, товарні знаки;
- б) основні засоби будинку відпочинку підприємства;
- в) комп'ютери учбового закладу, спортивні споруди.
- г) будівлі, споруди, робочі машини, транспортні засоби.

2. По якій вартості, згідно П(С)БО 8, повинні оцінюватись у обліку і звітності придбані нематеріальні активи?

- а) первісній;
- б) залишковій і відновлювальній;
- в) по справедливій вартості;
- г) первісній і балансовій залишковій з врахуванням затрат на оновлення і покращення нематеріальних активів.

3. На протязі якого періоду амортизуються нематеріальні активи, якщо строк їх корисного використання визначити неможливо?

- А) 2 років;
- Б) 5 років;
- В) не більше 20 років;
- Г) не більше 10 років.

4. Який із методів нарахування амортизації не застосовується для об'єктів нематеріальних активів?

- А) прямолінійний спосіб;
- Б) метод зменшеного залишку;
- В) пропорційно обсягу продукції;
- Г) законодавством не передбачено обмеження у виборі метода амортизації підприємством.

5. Які записи на рахунках бухгалтерського обліку необхідно зробити на суму нарахованої амортизації, якщо нематеріальні активи використовуються при виробництві трьох видів продукції?

- А) Д-т 92 – К-т 133;
- Б) Д-т 23 – К-т 133;
- В) Д-т 97 – К-т 133;
- Г) Д-т 91 – К-т 133.

6. Що використовується в якості оцінки при формуванні первісної вартості нематеріальних активів, що надійшли в статутний капітал підприємства?

- а) ринкова вартість;
- б) грошова оцінка, узгоджена із засновниками;
- в) регульована державою ціна;
- г) експертне заключення оцінщика.

7. До нематеріальних активів не відноситься:

- а) право користування;

б) право на товарний знак;

в) право на спадщину;

г) авторський гонорар.

8. Якими записами на рахунках бухгалтерського обліку відображається безкоштовна передача об'єктів нематеріальних активів?

А) Д-т 15 – К-т 69

Б) Д-т 15 – К-т 74;

В) Д-т 12 – К-т 42

Г) Д-т 15 – К-т 42

9. Підприємство придбало авторське право на програмний продукт. Які бухгалтерські записи будуть зроблені при оприбуткуванні даного програмного продукту підприємством?

А) Д-т 12 – К-т 63;

Б) Д-т 10 – К-т 63;

В) Д-т 15 – К-т 63;

Г) Д-т 12 – К-т 15.

10. Чи пред'являється ПДВ бюджету до відшкодування при оплаті понесених раніше витрат по придбанню нематеріальних активів?

А) не пред'являється ніколи;

Б) пред'являється;

В) відшкодовується шляхом нарахування амортизації;

Г) не пред'являється, так як був пред'явлений раніше.

ТЕМА 6. ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ

План практичного заняття:

1. Визначення, визнання і класифікація запасів.
2. Первісна оцінка запасів.
3. Методи оцінки руху запасів.
4. Аналітичний та синтетичний облік виробничих запасів.
5. Облік транспортно-заготівельних витрат.
6. Особливості обліку МШП.
7. Інвентаризація виробничих запасів.

Питання для контролю знань:

1. Поняття, визнання і класифікація запасів.
2. Первісна оцінка запасів.
3. Оцінка запасів на дату балансу.
4. Оцінка вибуття запасів.
5. Системи обліку запасів (постійний і періодичний облік).
6. Документальне оформлення надходження і витрачання запасів.
7. Довіреність, порядок її оформлення і обліку.
8. Аналітичний облік запасів.
9. Синтетичний облік надходження запасів.

10. Синтетичний облік вибуття запасів.
11. Інвентаризація запасів: порядок проведення і обліку.
12. Особливості обліку МШП.
13. Облік тари.
14. Облік переоцінки запасів.

ЗАДАЧІ

Задача 1

Провести класифікацію запасів відповідно до групування, прийнятого в Плані рахунків. Присвоїти кожному найменуванню номенклатурний номер (1 знак – субрахунок, 2 знак – група, 3 знак – порядковий номер в групі). Згрупувати їх у таблиці 9.1.

Таблиця 9.1.

Класифікація запасів

Найменування	Субрахунок	Група матеріалів	Порядковий номер в групі	Номенклатурний номер	Вартість

Дані для групування:

№	Найменування	Сума, грн.
21	Ящики дерев'яні	2000
22	Бензин в цистерні на складі АТП	800
23	Обої	5000
24	Хімікати для боротьби із гризунами	8800
25	Ящики пластмасові під пляшки	1400
26	Мішки фасувальні на 50 кг	980
27	Сталь кругла	5690
28	Каністри	700
29	Брус обрізний	800
30	Швеллер	30000
31	Ткань оббивочна	70000
32	Сталь листовая	9000
33	Барвник синтетичний	600000
34	Картриджі	3200
35	Покришки автомобільні „Россава”	1400
36	Болти сталеві	1700
37	Електромотор	3100
38	Масло змазочне	16000
39	Прут сталевий	1000
40	Сажени смородини	12000
41	Канцтовари	500
42	Двигун для автомашини	2000

43	Вугілля	660
44	Латунь листова	300
45	Газ зріджений	11000

Задача 2

На основі інформаційної бази заповнити такі первинні документи:

- 1) прибутковий ордер;
- 2) акт приймання матеріалів;
- 3) лімітно-забірну картку;
- 4) накладну-вимогу на внутрішнє переміщення матеріалів;
- 5) картку складського обліку матеріалів;
- 6) довіреність;
- 7) журнал реєстрації довіреностей;
- 8) акт списання МШП.

Інформаційна база:

Підприємство – ТОВ „Мрія”

Ідентифікаційний код – 34589756

Обслуговуючий банк – АППБ „Аваль”, МФО – 33501

Поточний рахунок – 2600345678, МФО – 335123

Керівник підприємства – Високий Іван Захарович

Головний бухгалтер – Кузьменко Тарас Петрович

Касир – Михальченко Іванна Анатоліївна

Від бази постачання згідно з рахунком № 127 на склад надійшли матеріали: сталь легована 40х, Ø 15, швелер №10 (номенклатурний номер 201006, ціна 950 грн. за 1т) – 60т; чавун ЛК-15 (номенклатурний номер 201007, ціна 623грн. за 1т) – 54т; сталь круга 80мм (номенклатурний номер 201002, ціна 800грн. за 1т) – 37 т.

За залізничною накладною № 42314 від заводу „Барвник” надійшла оліфа (номенклатурний номер 105005, ціна 12 грн. за 1кг). Вага за накладною – 3150кг, фактично – 3040кг. Рахунок від постачальника не отримано.

Заготівельному цеху (№1) на виготовлення деталей верстату Т-50 (замовлення 204006) вставлено ліміт по сталі тонколистовій 2 мм (номенклатурний номер 201004, ціна 9000 грн. за 1т), в кількості 24,5 т. Складом було відпущено: 02.03. – 3т, 07.03. – 4,5т; 10.03. – 8т; 12.03. – 2,5т; 15.03. – 4т. На склад повернуто 3 т. Матеріали зі складу відпустив Коваленко К.О., одержав Марченко М.О.

На ремонт будівлі заводоуправління було відпущено: оліфу (номенклатурний номер 205005, ціна 12 грн. за 1кг) – 24 кг; білила (номенклатурний номер 205001, ціна 4 грн. за 1 кг) – 8,7 кг; фарбу зелену (номенклатурний номер 205002, ціна 8 грн. за 1 кг) – 8,5 кг. Матеріали відпустив коваленко К.О., одержав Тополенко Т.О.

На складі № 3 залишок сталі кутової 20х20 мм (номенклатурний номер 202005, ціна 300 грн. за 1т) на початок місяця складає 320 кг.

Протягом місяця від ТОВ „Металозбут” одержано: 04.03. – 150 кг, 13.03. – 250 кг. Відпущено:

- механічному цеху №1: 06.03. – 300кг; 18.03. – 100кг.
- механічному цеху №2: 10.03 – 150 кг; 25.03. – 120 кг.

Від металургійного комбінату надійшла сталь кутова 20x20 мм (номенклатурний номер 201005, ціна 500грн. за 1 т) – 45 т. Сталь за довіреністю одержав Тополенко Т.О. (паспорт МС 345678 від 12.03. 1996р. виданий Тернопільським МВ УМВСУ в м. Тернополі).

В жовтні ц.р. придбано бланки довіреностей загальною вартістю 120 грн.. Вартість одного бланку складає 1,20грн. в листопаді ц.р. використано 16 бланків довіреностей, в грудні – 14 бланків.

Прийнято для списання від працівників цеху №1 штангенциркулі (номенклатурний номер 227005) 6 шт. за ціною 92,50грн. за шт., лампи паяльні (номенклатурний номер 225308) 5шт. за ціною 10 грн. за 1 шт., інші прилади та знаряддя (умовно 90 предметів) на суму 244 грн.

Задача 3

Необхідно:

- 1) скласти кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями за липень ц.р. та вказати первинні документи.
- 2) визначити процент ТЗВ та списати на виробництво відповідну суму, якщо початкове сальдо на 31-ше червня ц.р. по рахунку 201/куп. „Сировина й матеріали” – 980 грн.; по рахунку 201/ТЗВ – 520грн.;
- 3) визначити фактичну собівартість матеріалів

Дані для виконання:

Реєстр господарських операцій підприємства „Орбіта” за липень ц.р.

№ оп.	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Від постачальника надійшли матеріали (розрахунок не проведено)	1510
2	Відображено заборгованість перед АТП-18 за доставку матеріалів	410
3	На поточний рахунок надійшли кошти від дебіторів	820
4	Погашено частину заборгованості перед постачальником з поточного рахунку	550
5	Нараховано заробітну плату робітникам за розвантаження матеріалів	200
6	Проведено відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством: – до Пенсійного фонду – до фонду соцстраху від тимчасової втрати працездатності – до фонду соцстраху від безробіття – до фонду від нещасних випадків на виробництві (1%)	? ? ? ?
7	Списано матеріали на виробництво за цінами постачальників	1000
8	Визначено суму ТЗВ та списано за призначенням	?

Задача 4

19.10 ц.р. підприємство „Іскра” отримало безоплатно від підприємства „Вогонь” будматеріали (200т щебеню). Вартість цих будматеріалів, відображених на момент передачі в бухгалтерському обліку підприємства „Вогонь”, складала 7000 грн.. Справедлива вартість на цю ж дату 1 т щебеню – 48грн., в т.ч. ПДВ.

Визначити первісну вартість виробничих запасів підприємства „Іскра”, скласти бухгалтерські записи по господарським операціям.

Задача 5

Залишок цегли на складі торгового підприємства на 1 число місяця становив 50тис.шт. облікова вартість якої 200грн. за одну тисячу.

Протягом місяця підприємство отримало:

10 числа 20тис.шт. цегли на суму 4,5тис.грн.;

15 числа 30 тис.шт. цегли на суму 6,9тис.грн.;

20 числа 50 тис.шт. цегли на суму 12,0тис.грн..

25 числа реалізовано 75тис.шт. цегли на суму 22,5тис.грн. з ПДВ. Оплату за товар отримано після його відвантаження.

Зробити бухгалтерські проводки, вказати первинні документи, визначити фінансовий результат при застосуванні різних методів оцінки запасів при вибутті: ФІФО, середньозваженої собівартості. Пояснити, за яких умов є доцільним застосування кожного з цих методів.

Задача 6

На основі наведених у таблиці 9.2. даних визначити собівартість придбаного, реалізованого та залишку матеріалу „Цемент” на кінець місяця, застосовуючи метод його оцінки при вибутті за ідентифікованою собівартістю. Цемент реалізовувався за ціною 460грн./т з ПДВ. 16.01. реалізовано цемент із залишку на початок місяця, а 24.01. – із надходження 18.01.

Таблиця 9.2.

Відомості про рух матеріалів за звітний період

Показник	Кількість, т	Ціна за 1т, грн.	Загальна вартість, грн.	Залишок на кінець дня, т
Залишок на 01.01.	80	300	24000	80
Придбано 12.01.	100	330	33000	180
Реалізовано 16.01	60			120
Придбано 18.01.	40	350	14000	160
Реалізовано 24.01	30			130
Залишок на кінець місяця				

Задача 7

ПП „Омега” (код ЄДРПОУ 30246509, р/р 28776543 в АППБ „Аваль” м. Тернопіль, адреса: м. Тернопіль, вул. Б.Хмельницького, 3) уклало договір № 17 від 10.04. з підприємством ВАТ „Північ” (код ЄДРПОУ 20304095, м. Тернопіль, вул. Злуки, 45) на поставку будматеріалів (лінолеуму).

15 квітня ц.р. видана довіреність №000143 серії АХА експедитору Грищенко К.Б. (паспорт МС 234567, виданий 22.06.1998р. Тернопільським МВУМВМСУ у м. Тернополі) на отримання вантажу: 150 рулонів по 300 м. Строк дії довіреності – 10 днів.

17.04. отримані по накладній №166 від 17.04. будматеріали по довіреності: 150 рулонів по 300 м. Відпускна ціна 1 рулону – 3600грн.

Заповнити довіреність. Провести реєстрацію виданої довіреності в журналі реєстрації довіреностей (таблиця 9.3.)

Таблиця 9.3.

Журнал реєстрації довіреностей

Номер довіреності	Дата видачі	Термін дії	Посада, П.І.Б. особи, якій видана довіреність	Найменування постачальника	Номер і дата контракту, наряду, рахунку, іншого документу чи повідомлення	Розписка особи, що одержала довіреність	Відмітка про використання довіреності (номер і дата документу)

Задача 8

Підприємство безкоштовно отримало сировину на суму 3000грн., а також на протязі місяця списало на витрати основної діяльності матеріали за обліковими цінами на суму 20000грн. У кінці місяця вартість списаних матеріалів доведена до собівартості, яка склала 19500 грн.. Підзвітній особі видано з каси 40 грн. на господарські потреби. Цього ж дня нею було закуплена пачка паперу, яка здана на склад, і зі складу виписана в бухгалтерію для комп'ютерного друку бухгалтерських документів. Ціна купівлі паперу – 36грн. з ПДВ. Залишок невикористаних підзвітних сум було внесено в касу.

Зробіть необхідні бухгалтерські проводки, розрахунки та вкажіть первинні документи.

Задача 10

При інвентаризації у комірника виявлено нестачу 1-ї тони цементу марки 400 та надлишки 800кг цементу марки 200. Облікова ціна цементу марки 400 – 300грн./т, марки 200 – 230грн./т.

Відшкодування нестач здійснено за рахунок винного. Зробити необхідні розрахунки та бухгалтерські проводки.

Задача 11

За супровідними документами поставку матеріалів передбачено на суму 6000грн. (крім того ПДВ). При прийманні матеріалів встановлено недостачу з вини постачальника ТОВ „Гранд” на суму 300грн. (крім того ПДВ). Поставку проведено без передоплати. Претензію покупця АТ „промінь” задоволено, матеріали допоставлено в кількості, зазначеній в рахунку-фактурі й договорі.

Складіть журнал реєстрації госопдарських операцій та вкажіть первинні документи.

Задача 12

Вкажіть кореспонденцію рахунків та первинні документи на підставі наведених госопдарських операцій:

1. Оприбутковано виробничі запаси, що надійшли від постачальника;
2. Оприбутковано виробничі запаси, придбані підзвітною особою за грошові кошти.
3. Оприбутковано виробничі запаси як внесок до статутного капіталу.
4. Оприбутковано повернені з виробництва виробничі запаси.
5. Оприбутковано безоплатно одержані виробничі запаси.
6. Виявлено лишки запасів в результаті інвентаризації.
7. Відпущено зі складу запаси для виробництва продукції.
8. Списано запаси для загальновиробничих потреб.
9. Використано запаси для адміністративних потреб.
10. Списано запаси для забезпечення витрат зі збуту продукції.
11. Відпущено зі складу виробничі запаси для капітального будівництва власними силами.
12. Списано облікову вартість реалізованих виробничих запасів.
13. Оприбутковано запаси, одержані в результаті обміну на неподібні за справедливою вартістю.
14. Відображено заборгованість перед постачальниками за одержані МШП.
15. Переведено МШП до складу товарів.
16. Відпущено зі складу МШП для виробничих потреб.

Задача 13

Скласти бухгалтерські записи по господарським операціям за березень на підприємстві „Аміго”, розрахувати суму ТЗВ, що відноситься до витрачених матеріалів двох різних облікових груп. При цьому розрахунок сум ТЗВ на запаси, що надійшли провести пропорційно їх вартості по договору.

Дані для виконання:

Реєстр господарських операцій підприємства „Аміго” за березень

№ п/п	Зміст операції	Сума, грн.
1	Акцептований рахунок АТП за доставку тари і будматеріалів	

	(цемент) на склад підприємства: всього на суму, в т.ч. ПДВ	1800
2	Оприбуткована на склад тара, що поступила по договору від підприємства „Тетрапак”: всього на суму, в т.ч. ПДВ	12000
3	Оприбуткований на склад цемент, що поступив по договору від підприємства „Консоль”: всього на суму, в т.ч. ПДВ	9000
4	Нараховано робітникам за розвантаження матеріалів	200
5	Нараховано органам соціального страхування від зарплати робітників за розвантаження матеріалів	?
6	Нараховано підприємству „Пегас” за посередництво при купівлі тарних матеріалів: всього на суму, в т.ч. ПДВ	240
7	Списані матеріали: – тара на основне виробництво – будматеріали на загальновиробничі потреби	5000 1500

Задача 14

На швейній фабриці 10.10. оприбутковано 300м тканини для пошиття верхнього одягу по ціні 20грн. за 1м. 15.10. оплачений рахунок за тканину на суму 6000грн., в т.ч. ПДВ – 1000грн.. 25.20. придбану тканину 10 м продано своїм робітникам по ціні придбання (з ПДВ) з наступним утриманням вартості тканини із заробітної плати.

Скласти коерспонденцію рахунків та вказати первинні документи.

Задача 15

Сформулювати зміст господарських операцій і вказати первинні документи.

1. Д-т 20 – К-т 631;	8. Д-т 15 – К-т 20;
2. Д-т 91 – К-т 20;	9. Д-т 99 – К-т 20;
3. Д-т 20 – К-т 377;	10. Д-т 943 – К-т 20;
4. Д-т 93 – К-т 20;	11. Д-т 92 – К-т 20;
5. Д-т 20 – К-т 372;	12. Д-т 20 – К-т 46;
6. Д-т 947 – К-т 20;	13. Д-т 23 – К-т 20;
7. Д-т 20 – К-т 36;	

ТЕСТИ

1. Якщо ви хочете підвищити рентабельність продукції в умовах інфляції, який варіант оцінки вибуття запасів виберете?

- А) ФІФО;
- Б) середньої вартості;
- В) нормативних затрат;
- Г) Ваша відповідь.

2. Яким чином буде визначатися собівартість запасів на кінець звітного періоду, якщо підприємство використовує метод періодичної інвентаризації?

А) собівартість одержаних запасів мінус залишок запасів на кінець звітного періоду.

Б) собівартість отриманих запасів мінус собівартість реалізованих на протязі звітного періоду запасів.

В) собівартість запасів призначених для реалізації, мінус собівартість реалізованих на протязі звітного періоду запасів.

Г) немає правильної відповіді.

3. Згідно П(С)БО 9 правило нижчої із оцінок може використовуватись до запасів:

а) тільки на індивідуальній основі;

б) тільки для подібних одиниць чи взаємозамінних одиниць запасів.

в) на основі класифікації запасів (готова продукція, незавершене виробництво і т.д.)

г) немає правильної відповіді.

4. При оплаті рахунку-фактури постачальника за одержані в цьому місяці на склад підприємства матеріали робляться бухгалтерські записи на рахунках бухгалтерського обліку:

а) Д-т 63 – К-т 31;

б) Д-т 20 – К-т 31;

в) Д-т 371 – К-т 31;

г) не можна точно відповісти на це питання (не вистачає вихідних даних).

5. На якому субрахунку відображається оприбуткування постуपившого від постачальника палива?

А) 201 „Сировина і матеріали

Б) 202 „Покупні напівфабрикати і комплектуючі вироби”

В) 203 „Паливо”

Г) 204 „Тара і тарні матеріали”.

6. Який рахунок дебетується при перерахуванні коштів транспортній організації за наступну доставку матеріалів?

А) 20 „Виробничі записи”;

Б) 63 „Розрахунки з постачальниками і підрядниками, субрахунок;

В) 377 „Розрахунки з іншими дебіторами”;

Г) 371 „Розрахунки за виданими авансами”.

7. На який рахунок відносяться запасні частини, витрачені при капітальному ремонті токарного станка, виконаного господарським способом цехом допоміжного виробництва?

А) 15 „Капітальні інвестиції”;

Б) 23 „Виробництво”;

В) 91 „Загальновиробничі витрати”

Г) 92 „Адміністративні витрати”.

8. Якими бухгалтерськими записами на рахунках бухгалтерського обліку відображається недостача матеріалів (понад норми природнього убутку), виявлена при прийомі вантажів від транспортної організації?

А) Д-т 947 – К-т 63

Б) Д-т 374 – К-т 20

В) Д-т 374 – К-т 63

Г) Д-т 20 – К-т 374.

9. На якому субрахунку визначається результат від реалізації матеріалів?

А) 702 „Дохід від реалізації товарів”

Б) 719 „Інші доходи від операційної діяльності”

В) 712 „Дохід від реалізації інших оборотних активів”

Г) 791 „Результат основної діяльності”

10. Якими бухгалтерськими записами на рахунках бухгалтерського обліку відображаються безоплатно отримані матеріали?

А) Д-т 20 – К-т 42;

Б) Д-т 20 – К-т 719;

В) Д-т 20 – К-т 746;

Г) Д-т 20 – К-т 69.

ТЕМА 10. ОБЛІК ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ТА ВИПУСКУ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ (6 год)

План практичного заняття № 1:

1. Основні вимоги до визнання та оцінки витрат.
2. Класифікація витрат.
3. Відображення витрат у системі бухгалтерських рахунків.
4. Облік витрат допоміжних виробництв.
5. Облік витрат майбутніх періодів.

План практичного заняття № 2:

1. Облік загальновиробничих витрат.
2. Облік витрат основного і незавершеного виробництва.
3. Собівартість продукції та методи її калькуляції.
4. Облік браку у виробництві.
5. Облік напівфабрикатів.

План практичного заняття № 3:

1. Поняття та класифікація готової продукції.
2. Характеристика рахунків обліку готової продукції.
3. Порядок формування первісної вартості готової продукції.
4. Документування господарських операцій пов'язаних з рухом готової продукції.
5. Порядок організації аналітичного обліку готової продукції.
6. Бухгалтерське відображення операцій пов'язаних з рухом готової продукції.

Питання для контролю знань:

1. Сутність і класифікація витрат.
2. Визнання та оцінка витрат.

3. Об'єкти витрат. Калькуляційні одиниці.
4. Облікова політика підприємства в сфері витрат.
5. Завдання обліку витрат і схеми його побудови.
6. Класифікація методів обліку витрат та їх характеристика.
7. Відображення витрат у системі бухгалтерських рахунків.
8. Облік витрат допоміжних виробництв.
9. Облік витрат майбутніх періодів.
10. Облік загальновиробничих витрат.
11. Облік витрат основного і незавершеного виробництва.
12. Облік браку у виробництві.
13. Облік напівфабрикатів.
14. Поняття та класифікація готової продукції.
15. Характеристика рахунків обліку готової продукції.
16. Порядок формування первісної вартості готової продукції.
17. Документування господарських операцій пов'язаних з рухом готової продукції.
18. Порядок організації аналітичного обліку готової продукції.
19. Бухгалтерське відображення операцій пов'язаних з рухом готової продукції.

ЗАДАЧІ

Задача 1

Згрупувати витрати по статтям калькуляції:

- А) витрати, пов'язані з підготовкою і осовенням нового виробу;
- Б) нараховано знос МШП заводууправління;
- В) витрати по капітальному ремонту основних засобів механічного цеху;
- Г) амортизація виробничого обладнання;
- Д) витрати на виправлення браку;
- Е) відрахування в Пенсійний фонд;
- Є) витрати по рахунку транспортної організації по перевезенню готової продукціїязані з підготовкою і осовенням нового виробу;
- Б) нараховано знос МШП заводууправління;
- В) витрати по капітальному ремонту основних засобів механічного цеху;
- Г) амортизація виробничого обладнання;
- Д) витрати на виправлення браку;
- Е) відрахування в Пенсійний фонд;
- Є) витрати по рахунку транспортної організації по перевезенню готової продукції покупця;
- Ж) витрати по виготовленню ескізів по новому виробу;
- З) основна заробітна плата робітників;
- И) додаткова заробітна плата;
- І) акцептовані рахунки на споживану електроенергію і паливо;
- Ї) витрати на заробітну плату робітників заводууправління;
- Й) витрати на матеріали.

Задача 2

Визначити фактичну собівартість випущеної продукції за місяць на підставі наведених даних (таблиця 10.1.) та заповнити таблицю 10.2.

Таблиця 10.1.

Незавершене виробництво по виготовленню виробу КС-20

№ п/п	Статті калькуляції	На початок місяця, грн.	На кінець місяця, грн.
1	Сировина і матеріали	12600	18400
2	Основна заробітна плата робітників	7400	9100
3	Відрахування на заробітну плату		
4	Загальновиробничі витрати (200% від основної заробітної плати)		
	Всього		

Фактичні витрати за місяць, грн.:

- А) сировина і матеріали – 67800;
- Б) паливо і енергія на технологічні цілі – 13400;
- В) основна заробітна плата – 35500;
- Г) додаткова заробітна плата – 2840;
- Д) збитки від браку – 1960;
- Е) затрати на підготовку виробництва – 2745;
- Є) загальновиробничі витрати – 31956.

Таблиця 10.2.

Визначення фактичної собівартості випущеної продукції

Показники	Сировина і матеріали	Основна заробітна плата	Додаткова заробітна плата	Збитки від браку	Витрати на підготовку виробництва	Заготівельно-виробничі витрати	Всього
Фактичні витрати на виробництво продукції							
Залишки незавершеного виробництва: на початок місяця на кінець місяця							
Собівартість продукції							

Задача 3

Визначити фактичну собівартість двох видів виготовленої продукції і відхилення від договірної вартості (економія або перевитрати) за квартал. Скласти бухгалтерські проводки на оприбуткування продукції по обліковій ціні і списанню відхилень фактичної собівартості від облікової на підставі наведених даних (таблиця 10.3.)

Таблиця 10.3.

Фактична собівартість готової продукції

№ п/п	Показники	Виріб „А”	Виріб „Б”
1	Незавершене виробництво на початок місяця	14500	2130
2	Незавершене виробництво на кінець місяця	12700	17200
3	Дебетовий оборот по рахунку 23 „Виробництво”		
	А) матеріали	38900	46400
	Б) заробітна плата	9400	11600
	В) відрахування на соціальне страхування	3384	4176
	Г) збитки від браку	756	944
	Д) загальновиробничі витрати	7520	9280
	Всього		
4	Фактична собівартість продукції	–	–
5	Облікова ціна виробу	4600	5500
6	Виготовлення виробів, шт.	14	15
7	Облікова вартість випущеної продукції	?	?
8	Відхилення фактичної собівартості від облікової	?	?

Задача 4

Визначити суму витрат на виправлення браку, знайти суму витрат від браку, які слід списати на собівартість продукції, скласти бухгалтерські проводки і первинні документи по кожній операції на підставі наведених даних.

Дані для виконання:

У ливарному цеху виявлено брак 30шт. корпусів верстату КС-15 по причині виявлених раковин. Собівартість забракованих заготовок по нормам складала – 4560грн.;

– відпущено матеріалів на виправлення браку – 764грн.;

– нараховано заробітну плату робітникам за виправлення браку – 482грн.;

– отримано відходи по ціні можливого виокристання – 58грн.;

– утримано із заробітної плати винних осіб – 124грн.;

– списано загальновиробничі витрати в розмірі 20% від заробітної плати робітників;

– списано витрати від браку на собівартість верстата КС-15 – ?.

Задача 5

Необхідно:

1) вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи;

2) визначити необхідні суми на підставі наведеного реєстру господарських операцій МП „Марія”;

3) розподілити загановиробничі витрати (таблиця 10.4.)

Дані для виконання:

Реєстр господарських операцій МП „Марія”

№	Зміст господарської операції	Сума,
---	------------------------------	-------

оп.		грн.
1	Відпущено зі складу паливо для роботи хлібного фургону	300
2.	Відпущено зі складу борошно для виготовлення: – хлібу „Український” – хлібу „Подовий”	2300 1900
3	Нараховано заробітну плату: – за виготовлення хлібу „Український” – за виготовлення хлібу „Подовий” – майстру цеху – адміністративному персоналу	1500 1420 460 540
4	Згідно з чинним законодавством проведено відрахування на соціальні заходи (див. оп.3) – за виготовлення хлібу „Український” – за виготовлення хлібу „Подовий” – майстру цеху – адміністративному персоналу	? ? ? ?
5	Відпущено матеріали на ремонт: – приміщення цеху – приміщення офісу	20 36
6.	Акцептовано рахунок підприємства „Теплоенерго” за електроенергію, використану для: – виготовлення хлібу „Український” – виготовлення хлібу „Подовий” – освітлення приміщення цеху – освітлення офісу	260 280 300 128
7	Розподілено та списано загальновиробничі витрати на собівартість: – хлібу „Український” – хлібу „Подовий”	? ?
8	Визначено виробничу собівартість продукції: – хлібу „Український” – хлібу „Подовий” Незавершеного виробництва на кінець місяця немає	? ?

Таблиця 10.4.

Відомість розподілу загальновиробничих витрат

Вид продукції	Основна заробітна плата робітників	Коефіцієнт розподілу	Загальновиробничі витрати
Хліб „Український”			
Хліб „Подовий”			
Разом		X	

Задача 6

Зробити бухгалтерські проводки та визначити собівартість оприбуткованої готової продукції.

Дані для виконання:

Підприємство по основному виробництву за звітний місяць мало такі витрати:

№ оп.	Зміст господарської операції	Сума, тис. грн.
1	Витрачено на виробництво матеріали	150000
2.	Нарахована заробітна плата робітникам за виготовлення продукції	400000
3	Згідно з чинним законодавством проведено відрахування на соціальні заходи (див. оп.2)	?
4	Нарахована орендна плата за поточний місяць	3260000
5	Відображена сума ПДВ по орендній платі	?
6.	Нарахована амортизація виробничих основних засобів	1500000
7	Списано розподілені загальновиробничі витрати на витрати виробництва	100000
Разом		?

Залишок незавершеного виробництва на початок місяця становить 4466 тис.грн., на кінець місяця – 9384 тис.грн.

Задача 7

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи, визначити необхідні суми та заповнити реєстри обліку (журнал №5, Головну книгу по рахунку 23 „Виробництво”) на підставі реєстру господарських операцій МП „Фінстер”, що займається нарізкою віконного скла.

Дані для виконання:

Журнал реєстрації господарських операцій МП „Фінстер” за квітень ц.р.

№ оп	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Придбано у постачальника ВАТ „Склизавод” скло віконне 100м ² по 6,50грн. (без ПДВ) Відображено суму ПДВ	? ?
2.	Відпущено у виробництво скло віконне 150м ² (залишок на складі 100м ² за ціною 6грн) за середньозваженою собівартістю	?
3	Нараховано зарплату: – наріжчикам скла; – розкрійнику – прибиральниці цеху – адміністративному персоналу	480 120 80 310
4	Проведено відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством (див. оп.3) – наріжчикам скла; – розкрійнику	? ?

	– прибиральниці цеху	?
	– адміністративному персоналу	?
5	Оприбутковано відходи від нарізки скла (за нормою виходу відходів – 6%)	?
6.	Повернуто на склад невикористане скло – 20 м ²	?
7	Оприбутковано на склад готову продукцію (нарізне скло) за плановою собівартістю	2300
8	Нараховано знос:	
	– приміщення цеху;	80
	– спеціального інструменту	120
	– виробничого обладнання	180
	– складу	70
9	Нараховано комунальному господарству за користування водою, електроенергією, теплом для виробничих цілей згідно з показниками лічильників	450
10.	Списано суму загальновиробничих витрат на витрати виробництва	?
11.	Списано відхилення фактичної собівартості від планової	?

Задача 8

Нормальна потужність підприємства за обсягом випуску товарної продукції 1млн.грн. Загальновиробничі витрати за нормальною потужністю 200тис.грн., з них постійні – 120тис.грн. Фактичний обсяг випуску товарної продукції: а) 950тис.грн.; б) 1200тис.грн.. Загальновиробничі витрати 220тис.грн., з яких постійні склали 125тис.грн.

Скласти довідку-розрахунок розподілу загальновиробничих витрат та скласти бухгалтерські проводки.

Задача 9

Відділом технічного контролю підприємства виявлено невикористаний брак продукції, витрати на виготовлення якої склали 440грн. Від ліквідації забракованої продукції оприбутковано матеріали на суму 100грн. Винуватцем визнано:

а) робітника, який допустив брак через необережність, і відшкодував шкоду добровільно у розмірі 408 грн.;

б) постачальника матеріалів, який погодився з претензією і відшкодував шкоду у сумі 408грн.

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи.

Задача 10

В цеху №3 заводу ВАТ „Запчастини” 12 січня ц.р. через порушення технології виявлено брак – 12шт., деталі № 513, про що оформлено акт про брак №14. При виправленні браку: 1) витрачено матеріали – 56грн.; 2) нараховано зарплату робітникам, що виправляли брак – 0,90грн. за одну деталь; 3) здійснено відрахування на соціальні заходи від зарплати згідно чинного

законодавства – ?; 4) акцептовано рахунок фірми „Темп” за послуги при виправленні браку – 46грн.; 5) оприбутковано на склад відходи за ціною можливого використання – 40грн.; 6) утримано із заробітної плати винних осіб – 32грн.

Визначити суму витрат на виправлення браку, суму втрат від браку, яку слід списати на собівартість продукції основного виробництва. Проставити бухгалтерські проводки та первинні документи для кожної операції.

Задача 11

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи, визначити необхідні суми та заповнити регістри обліку (журнал №5, Головну книгу по рахунках 24 та 25) на підставі реєстру господарських операцій ТОВ „Корона”.

Дані для виконання:

Реєстр господарських операцій ТОВ „Корона” за липень ц.р.

№оп.	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Відпущено глину в цех №1 для формування цегли-сирця	3200
2.	Нараховано зарплату: – формувальникам; – зав. виробництвом	410 200
3	Проведено відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством (див. оп.2) – формувальникам; – зав. виробництвом	? ?
4	В результаті інвентаризації виявлено лишки напівфабрикатів	12,30
5	Виявлено брак напівфабрикатів в цеху №1	380
6.	Оприбутковано биту цеглу в результаті ліквідації браку	40
7	Нараховано зарплату робітникам, зайнятим виправленням браку	60
8	Проведено відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством (див. оп.7)	?
9	Віднесено на винних осіб суму виявленого браку	240
10.	Утримано суми з винних у виникненні браку	240
11.	Списано втрати від браку на собівартість цегли-сирця	?
12	Списано загальновиробничі витрати на собівартість цегли-сирця	?
13	Оприбутковано на склад цеглу-сирець за собівартістю	?
14	Відпущено напівфабрикати на потреби допоміжного виробництва	800
15	Частину напівфабрикатів передано в цех №2 для обпалювання та сушіння (80%)	?
16	Переведено невикористані напівфабрикати до складу готової продукції	?

Задача 12

Скласти журнал реєстрації господарських операцій ТОВ „Глорія” та здійснити необхідні розрахунки. Відкрити у відповідних журналах та відомостях рахунки синтетичного та аналітичного обліку та рознести всі операції. На підставі реєстрів бухгалтерського обліку скласти Головну книгу по рахунках.

Дані для виконання

Відомість залишків по рахунку 20 „Виробничі запаси” на 30 червня ц.р.

№ з/п	Найменування запасу	Од. виміру	Кількість	Ціна, грн.	Сума, грн
1	Дошки	м ³	300	13	3900
2	Тканина	м	200	7	1400
3	Цвяхи	кг	20	3,10	62
Разом		–	–	–	5362

Відомість залишків по рахунку 26 „Готова продукція” на 30 червня ц.р.

№ з/п	Найменування запасу	Кількість	Ціна, грн.	Сума, грн
1	Дивани	20	310	6200
2	Двері	10	64	640
3	Столи	7	80	560
Разом		–	–	7400

Реєстр господарських операцій ТОВ „Глорія” за червень ц.р.

№ оп.	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Оприбутковано виробничі запаси, що надійшли від постачальника: – дошки 40м ³ за ціною 13 грн.; – тканина 76м за ціною 7грн.	? ?
2.	Відпущено тканину для виробництва: – диванів – 70м; – дверей – 10м	? ?
3	Списано собівартість дошок, витрачених при виготовленні: – диванів – 70м ³ ; – дверей – 66 м ³ ; – столів – 35м ³	? ? ?
4	Відпущено 5 кг цвяхів для виробництва диванів	?
5	Нараховано заробітну плату: – робітникам за виготовлення диванів; – робітникам за виготовлення дверей; – робітникам за виготовлення столів; – начальнику допоміжного цеху; – керівнику підприємства	300 600 400 510 600
6.	Проведено відрахування на соціальні заходи згідно з чинним законодавством (див. оп.5)	

	– робітникам за виготовлення диванів; – робітникам за виготовлення дверей; – робітникам за виготовлення столів; – начальнику допоміжного цеху; – керівнику підприємства	? ? ? ? ?
7	Нараховано амортизацію на холодильну камеру, що стоїть в кабінеті директора	69
8	Відображено суму амортизації обладнання, яке використовується для виробництва: – диванів – дверей – столів	156 110 97
9	Відображено суму нерозподілених загальновиробничих витрат	80
10.	Розподілено та списано загальновиробничі витрати на собівартість: – диванів – дверей – столів	? ? ?
11.	Оприбутковано на склад готову продукцію. Незавершеного виробництва на кінець звітного періоду немає	?
12	Відвантажено покупцям: – дивани – 35шт. за ціною 450грн.; – дверей – 12шт. за ціною 80грн.; – столів – 6шт. за ціною 95грн.	? ? ?
13	Відображено суму податкового зобов'язання щодо ПДВ	?
14	На поточний рахунок зарахована виручка від реалізації продукції	?
15	Списано виробничу собівартість реалізованої готової продукції: – диванів – дверей – столів	? ? ?
16	Відображено витрати на збут продукції	250
17	Проведено уцінку залежалої готової продукції, що була на складі	28
18	Списано на фінансовий результат: – чистий дохід від реалізації продукції; – собівартість реалізованої продукції – адміністративні витрати – витрати на збут – інші операційні витрати	? ? ? ? ?
19	Нараховано податок на прибуток	?
20	Списано суму податку на прибуток на фінансовий результат	?
21.	Визнано прибуток	?

Задача 13

На підставі наведених даних розрахуйте виробничу та повну собівартість виготовленої продукції та зробіть проводки. Прийнятна база розподілу загальновиробничих витрат – прямі витрати на виробництво продукції.

Дані для виконання:

Показники	Продукт			
	А	Б	В	
Незавершене виробництво на початок місяця	100	200	300	
Витрачено сировини і матеріалів	30	20	60	
Заробітна плата працівників	50	60	70	
Витрати електроенергії, сума з ПДВ	25	25	25	
Амортизація основних засобів	30	28	45	
Загальновиробничі витрати, які підлягають розподілу				300
Витрати на збут				150
Адміністративні витрати				400
Незавершене виробництво на кінець місяця	120	180	160	

ТЕСТИ

1. Групування витрат по статтям калькуляції застосовується для:

- а) калькулювання собівартості продукції;
- б) прийняття управлінських рішень;
- в) заповнення форм фінансової звітності;
- г) контролю і регулювання.

2. Групування витрат на постійні і змінні застосовують для:

- а) калькулювання собівартості продукції;
- б) прийняття управлінських рішень;
- в) заповнення форм фінансової звітності;
- г) контролю і регулювання.

3. При групуванні витрат за елементами до окремого елемента витрат не відносяться:

- а) матеріальні витрати;
- б) основна заробітна плата виробничих робітників;
- в) амортизація необоротних активів;
- г) відрахування органам соціального страхування.

4. При групуванні витрат по калькуляції до окремої статті калькуляції відносяться:

- а) матеріальні витрати;
- б) витрати на оплату праці;
- в) відрахування органам соціального страхування;
- г) загальновиробничі витрати.

5. Які витрати виробничого підприємства будуть постійними?

- А) витрати матеріалів на виробництво продукції;
- Б) заробітна плата робочих-підрядників, зайнятих виготовленням продукції;
- В) амортизація основних засобів (нарахована по виробничому методу);

Г) заробітна плата робітників апарату управління цехом.

6. Вибір позамовного або попередільного методу обліку витрат на виробничому підприємстві залежить від:

- а) структури підприємства;
- б) специфіки технологічного процесу;
- в) асортименту випущеної продукції;
- г) рішення адміністрації підприємства.

7. Застосування простого методу обліку витрат неможливе, якщо:

- а) незавершене виробництво відсутнє або його обсяг незначний;
- б) підприємство випускає один вид продукції;
- в) цикл виробництва недовготривалий;
- г) технологічний процес поділений на декілька етапів (переділів).

8. В залежності від підходу до постійних виробничих витрат методи калькулювання можна класифікувати на:

- а) позамовний, попередільний;
- б) калькулювання за повними витратами, калькулювання за змінними витратами;
- в) калькулювання фактичних витрат, калькулювання стандартних витрат;
- г) по вказаній ознаці методи калькулювання не класифікуються.

9. Під калькулюванням витрат нормативним методом розуміють виділення таких витрат:

- а) витрат, не пов'язаних із обсягом виробництва;
- б) витрат-відхилень;
- в) витрат, що не відносяться до об'єкту калькулювання;
- г) планових витрат.

10. Собівартість продукції при калькулюванні змінних витрат включає:

- а) прямі матеріальні, прямі трудові, інші прямі;
- б) прямі матеріальні, прямі трудові, інші прямі, змінні загальновиробничі;
- в) прямі матеріальні, прямі трудові, інші прямі, змінні загальновиробничі, змінні адміністративні;
- г) прямі матеріальні, прямі трудові, інші прямі, змінні загальновиробничі, змінні адміністративні, змінні збутові.

11. Собівартість продукції при калькулюванні позамовним методом згідно П(С)БО 15 „Витрати” включає:

- а) прямі матеріальні, прямі трудові, інші прямі, загальновиробничі;
- б) прямі матеріальні, прямі трудові, інші прямі, змінні загальновиробничі;
- в) прямі матеріальні, прямі трудові, інші прямі, розподілені загальновиробничі;
- г) прямі матеріальні, прямі трудові, інші прямі, нерозподілені загальновиробничі;

12. Що із переліченого являється регистром аналітичного обліку витрат, що дозволяє розрахувати собівартість одиниці продукції в цехах допоміжного виробництва:

- а) відомість 5.1.;
- б) журнал 5;
- в) карточка аналітичного обліку витрат;

г) головна книга.

13. Яким чином оцінюють залишки незавершеного виробництва на кінець звітного періоду?

А) по плановій собівартості;

Б) по сумі фактичних витрат по формулі: незавершене виробництво на кінець періоду=незавершене виробництво на початок періоду+витрати на виробництво за період–собівартість готової продукції;

В) по нормам прямих витрат плюс інші витрати в процентах від суми прямих витрат;

Г) по плановим цінам.

14. Залишки незавершеного виробництва не будуть відображені:

а) в журналі;

б) в карточці аналітичного обліку витрат;

в) в Головній книзі;

г) в балансі.

15. На рахунку 26 „Готова продукція” готова продукція може обліковуватися:

а) як по фактичній виробничій собівартості, так і по нормативній (плановій) собівартості;

б) тільки по фактичній виробничій собівартості;

в) тільки по нормативній (плановій) собівартості;

г) немає правильної відповіді.

16. Фактична собівартість продукції кожного виду розраховуються в:

а) відомості випуску готової продукції;

б) карточці аналітичного обліку витрат;

в) журналі 5;

г) карточці складського обліку готової продукції

17. Яким первинним документом буде оформлена операція „Здана із цеху на склад готова продукція”?

а) прибутково-видаткова накладна;

б) акт прийому-передачі;

в) карточка складського обліку готової продукції;

г) товаро-транспортна накладна.

18. Повна собівартість реалізованої продукції визначається як:

а) підсумок виробничої собівартості реалізованої продукції, адміністративних витрат і загальновиробничих витрат;

б) підсумок виробничої собівартості і загальновиробничих витрат;

в) результат від вирахування з виробничої собівартості продукції залишків незавершеного виробництва;

г) підсумок виробничої собівартості, адміністративних витрат та витрат та витрат на збут.

19. Готова продукція в поточному бухгалтерському обліку оцінюється за:

а) нормативною собівартістю;

б) фактичною виробничою собівартістю;

в) договірною ціною;

г) первісною вартістю;

д) обліковими цінами.

20. Реалізована продукція – це продукція:

- а) прийнята відділом технічного контролю і здана на склад;
- б) продукція яка знаходиться на складі покупця на відповідальному зберіганні;
- в) продукція відвантажена, але ще не сплачена;
- г) продукція оплачена, але ще не відвантажена;
- д) продукція упакована і готова до відвантаження.

ТЕМА 7. ОБЛІК ДОВГОСТРОКОВИХ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ 2 год)

План практичного заняття:

1. Поняття довгострокових фінансових інвестицій.
2. Оцінка довгострокових фінансових інвестицій.
3. Документування довгострокових фінансових інвестицій.
4. Синтетичний і аналітичний облік довгострокових фінансових інвестицій.

Питання для контролю знань:

1. Поняття, визнання і класифікація довгострокових фінансових інвестицій.
2. Оцінка довгострокових фінансових інвестицій.
3. Ефективна ставка відсотка. Амортизація премії та амортизація дисконту.
4. Документальне оформлення операцій по довгостроковим фінансовим інвестиціям.
5. Аналітичний облік довгострокових фінансових інвестицій.
6. Синтетичний облік довгострокових фінансових інвестицій.
7. Розкриття інформації про фінансові інвестиції в звітності.

ЗАДАЧІ

Задача 1

ВАТ „Трієра” здійснює купівлю акцій ВАТ „Галина”. Номінал акції – 0,5грн., кількість придбаних акцій – 1000шт., ціна продавця – 1,8грн.. Витрати, пов’язані з купівлею склали: плата консультанту – 120грн., плата за перереєстрацію власників – 1% від суми угоди, винагорода посереднику – 140грн.

Визначити первісну вартість акцій, придбаних з метою отримання дивідендів. Загальна кількість випущених акцій – 10000штук.

Задача 2

Компанія „Інвестсервіс” 03.01.200р. придбала 50штук 8%-них облігацій на суму 460грн.. Номінал однієї облігації – 10грн. Облігації випущені строком на 5 років з виплатою процентів один раз на рік. За послуги по придбанню облігацій брокерській конторі було оплачено 20грн.

Визначити вартість отриманих облігацій.

Задача 3

Інвестиційна компанія „Інвестсервіс” придбала 3000 простих акцій ВАТ „Агрофарм” 15 січня ц.р. по ціні 0,5грн. за акцію. На дату покупки емісія ВАТ „Агрофарм” – 10000 простих акцій, номінальною вартістю 1грн. за акцію. 31 грудня 2002р. ВАТ „Агрофарм” об’явила чистий дохід в розмірі 5000грн., оголосила і виплатила дивіденди в сумі 1000грн. Інших змін у власному капіталі емітента не було.

Визначити оцінку інвестицій по методу участі в капіталі на 31 грудня ц.р.

Задача 4

Сформулювати зміст господарської операції та вказати первинні документи на підставі наведеної кореспонденції рахунків:

1. Д-т 141 – К-т 31	6. Д-т 14 – К-т 35
2. Д-т 96 – К-т 14	7. Д-т 14 – К-т 46
3. Д-т 975 – К-т 14	8. Д-т 99 – К-т 14
4. Д-т 14 – К-т 37	9. Д-т 14 – К-т 733
5. Д-т 30 – К-т 14	10. Д-т 14 – К-т 60

Задача 5

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи на підставі наведених господарських операцій.

1. Відображено дооцінку довгострокових фінансових інвестицій.
2. Збільшено вартість придбаних фінансових інвестицій.
3. Відображено списання довгострокових фінансових інвестицій, втрачених внаслідок надзвичайних подій.
4. Відображено уцінку довгострокових інвестицій.
5. Отримано як внесок до статутного капіталу цінні папери від інших підприємств.
6. Нараховано амортизацію премії.
7. Інвестовано грошові кошти в підприємств за рахунок довгострокової позики банку.
8. Передано інвестиції в рахунок погашення короткострокової позики.
9. Нараховано амортизацію дисконту.
10. Збільшено балансову вартість інвестицій, що обліковуються за методом участі в капіталі, на суму нарахованих дивідендів.

Задача 6

Необхідно:

- 1) визначити суму дисконту та ефективну ставку відсотка;
- 2) скласти розрахунок амортизації дисконту за інвестиціями в облігації (таблиця 4.1.);
- 3) вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи.

Інформаційна база:

ВАТ „Джерело” 5 січня ц.р. придбало облігацію за 4800грн. номінальна вартість облігації – 5000грн. Фіксована ставка відсотка за облігацією встановлена 8% річних. Дата погашення облігації відбудеться через 5 років. Виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Таблиця 4.1.

Розрахунок амортизації дисконту за інвестиціями в облігації

Дата	Номінальна вартість відсотка, грн.	Сума відсотка за ефективною ставкою, грн.*	Сума амортизації дисконту, грн.	Амортизована собівартість, грн.**
1	2	3	4=3-2	5
05.01.2000				
31.12.2000				
31.12.2001				
31.12.2002				
31.12.2003				
31.12.2004				
* Визначається як добуток вартості інвестицій на попередню дату та ефективної ставки відсотка				
** Визначається додаванням вартості інвестицій на попередню дату і суми амортизації дисконту за звітний період				

Задача 7

Необхідно:

- 1) визначити суму премії та ефективну ставку відсотка;
- 2) скласти розрахунок амортизації премії за інвестиціями в облігації на підставі наведених даних.

Інформаційна база:

ВАТ „Араміс” 3 січня ц.р. придбало облігації придбало облігацію за 52000грн., номінальна вартість облігації – 50000грн., фіксована ставка відсотка за облігацією встановлена 7% річних. Дата погашення облігації відбудеться через 5 років, виплата відсотка здійснюється щорічно в кінці року.

Задача 8

ПП „Сігма” уклало бартерний контракт із ВАТ „Метеор”, згідно якого передало власний автомобіль в обмін на 70 акцій ВАТ „Метеор”. Первісна вартість автомобіля – 30000грн., знос – 10000грн., справедлива вартість – 35000грн. (вказана без ПДВ). За час експлуатації автомобіль був дооцінений на 1000грн.

Відобразити операції ПП „Сігма” на рахунках бухгалтерського обліку.

Задача 9

Керівництво ТОВ „Самсон” вирішило продати акції ВАТ „Мир”, балансова вартість яких на момент продажу 300грн.. 30.04. посередником перерахована

продажна вартість акцій – 350грн. 03.05. підписаний акт прийому-передачі цінних паперів.

Відобразити на рахунках реалізацію інвестицій.

ТЕСТИ

1. Фінансові інвестиції – це:

а) високоліквідні активи, які підприємство може реалізувати в будь-який момент часу із мінімальною втратою їх вартості;

б) активи, що утримує підприємство з метою збільшення прибутку, зростання вартості капіталу та інших вигід для інвестора;

в) активи, що не обмежені у використанні інвестором, та які приносять прибуток у вигляді процентів.

г) ваша відповідь.

2. ВАТ оцінює довгострокові фінансові інвестиції в неринкові цінні папери по П(С)БО. Як зміняться статті фінансових звітів на період підвищення цін на ринку інвестицій?

а) балансова вартість інвестицій зменшиться;

б) балансова вартість інвестицій збільшиться;

в) зміниться підхід до оцінки інвестицій;

г) це не вплине на відображення інвестицій у фінансовій звітності.

3. ВАТ „А” придбало акції ВАТ „Б” по номінальній вартості, класифікуючи їх як довгострокові фінансові інвестиції. ВАТ „А” не має суттєвого впливу на ВАТ „Б”. Яким чином збиток, отриманий ВАТ „Б” в звітному періоді повпливає на баланс ВАТ „А”?

а) зменшить власний капітал;

б) збільшить балансову вартість довгострокових фінансових інвестицій;

в) ніяк не повпливає

г) зменшить балансову вартість довгострокових фінансових інвестицій.

4. По якій вартості відображаються в балансі цінні папери, придбані в обмін на цінні папери власної емісії?

а) ринковій вартості отриманих цінних паперів;

б) справедливій вартості отриманих цінних паперів;

в) справедливій вартості переданих цінних паперів;

г) немає правильної відповіді.

5. Підприємство придбало 2 січня поточного року 36%-ні облигації зі строком погашення 5 років на суму 20000грн. в кількості 1000 одиниць. Номінал однієї облигації – 15 грн. Проценти по облигаціям сплачуються 31 грудня. Яку суму доходу від процентів відобразить підприємство в Звіті про фінансовий результат за поточний рік?

а) 3600 грн.;

б) 7200 грн.;

в) 2600 грн.;

г) 1200 грн.

6. Балансова вартість інвестицій, які обліковуються за методом участів капіталі, склала на початок звітного періоду 20000грн., частка в капіталі об'єкта

інвестування – 40%. Чисті збитки звітного періоду емітента складають 80000грн., інших змін в складі власного капіталу не відбулось. Як зміниться балансова вартість інвестицій у інвестора?

- а) не зміниться;
- б) збільшиться на 12000грн.;
- в) буде рівна 0;
- г) зменшиться на 32000грн.

7. Оцінка інвестицій, що утримуються до їх погашення, в балансі здійснюються по:

- а) собівартості;
- б) справедливій вартості;
- в) номінальній вартості;
- г) амортизованій собівартості.

8. Підприємство придбало облигації номінальною вартістю 1000грн. з дисконтом 200 грн.. Строк погашення – 5 років. Ставка процента – 10%. Чому буде дорівнювати первісна вартість таких інвестицій?

- а) 1000грн.;
- б) 800грн.;
- в) 1200грн.;
- г) немає правильної відповіді.

9. За даними попереднього тесту ефективна ставка відсотка дорівнює:

- а) 10%;
- б) 15%;
- в) 20%;
- г) немає правильної відповіді.

10. Чи змінюється оцінка інвестицій на дату балансу?

- а) так, змінюється завжди;
- б) змінюється лише при зміні справедливої вартості;
- в) не змінюється, зберігається принцип історичної собівартості;
- г) ваша відповідь.

ТЕМА 8. ОБЛІК СИРОВИНИ І МАТЕРІАЛІВ

План практичного заняття:

1. Поняття і класифікація сировини та матеріалів.
2. Первинний облік наявності, надходження і вибуття сировини і матеріалів.
3. Аналітичний облік сировини і матеріалів.
4. Контроль за використанням запасів у виробництві.
5. Синтетичний облік сировини і матеріалів.

Питання для перевірки знань, задачі і тести див. тему 6.

ТЕМА 9. ОБЛІК ПАЛИВА ТА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

План практичного заняття:

1. Облік палива.
2. Поняття та класифікація готової продукції.
3. Оцінка готової продукції.
4. Документування господарських операцій з обліку готової продукції.
5. Синтетичний та аналітичний облік готової продукції.

Питання для перевірки знань, задачі і тести див. теми 6 та 11.

ТЕМА 10. ОБЛІК ПОТОЧНИХ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

План практичного заняття:

1. Поняття фінансових інвестицій.
2. Облік поточних фінансових інвестицій.

Питання для контролю знань:

1. Поняття, визнання і класифікація поточних фінансових інвестицій.
2. Оцінка поточних фінансових інвестицій.
3. Первинний і аналітичний облік поточних фінансових інвестицій.
4. Синтетичний облік поточних фінансових інвестицій.
5. Розкриття інформації про поточні фінансові інвестиції у фінансовій звітності.

ЗАДАЧІ

Задача 1

Вказати ознаки класифікації інвестицій (заповнити таблицю 3.1.) на основі інформаційної бази:

Таблиця 3.1.

Класифікація поточних фінансових інвестицій в цінні папери

№ п/п	Ознака класифікації	Вид інвестицій
1		Внутрішні та зовнішні
2		Боргові та дольові
3		З фіксованим доходом, з плаваючою ставкою процентного доходу, з доходом, який залежить від розміру прибутку
4		Іменні, на пред'явника
5		Державні, муніципальні, корпоративні, банківські

Інформаційна база:

1. В залежності від статусу емітента;

2. В залежності від способу реєстрації.
3. В залежності від рівня доходу, який буде одержано;
4. В залежності від характеру фінансових зобов'язань.
5. В залежності від місця знаходження емітента.

Задача 2

Заповнити таблицю 3.2. на основі інформаційної бази:

Таблиця 3.2.

Первісна оцінка поточних фінансових інвестицій

№ п/п	Джерело надходження	Первісна оцінка
1	Придбання за плату	
2	Одержання як внесок до статутного капіталу	
3	Безоплатне отримання	
4	Одержання шляхом обміну на інструменти власного капіталу	
5	Одержання шляхом обміну на цінні папери інших емітентів	
6.	Одержання шляхом обміну на матеріальні активи	

Інформаційна база:

1. Справедлива вартість відданих активів.
2. Оцінка, узгоджена учасниками.
3. Собівартість (сума витрат на придбання).
4. Справедлива вартість інструментів власного капіталу.
5. Справедлива вартість.

Задача 3

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи на підставі наведених господарських операцій:

1. Відображено дисконтні операції по векселю одержаному.
2. Погашено вартість поточних фінансових інвестицій іншими необоротними активами.
3. Оприбутковано вексель, придбаний у банку.
4. Передано одержаний вексель в погашення кредиторської заборгованості.
5. Відображено відсотки по векселю одержаному.
6. Відображено амортизацію премії придбаних раніше облігацій.
7. Списано балансову вартість реалізованих фінансових інвестицій.
8. Відображено поточні фінансові інвестиції, що надійшли як внесок до статутного капіталу.
9. Відображено в складі витрат поточного періоду суму зменшення корисності інвестицій.
10. Нараховано дивіденди до одержання по акціях.
11. Відображено амортизацію дисконту за інвестиціями в облігації.
12. Передано готівку в погашення облігацій.

Задача 4

Сформулювати зміст господарських операцій та вказати первинні документи на підставі наведеної кореспонденції рахунків.

1. Д-т 35 – К-т 64	6. Д-т 35 – К-т 733
2. Д-т 35 – К-т 373	7. Д-т 35 – К-т 36
3. Д-т 14 – К-т 35	8. Д-т 31 – К-т 35
4. Д-т 42 – К-т 35	9. Д-т 952 – К-т 35
5. Д-т 35 – К-т 16	

Задача 5

Необхідно розрахувати процентний дохід по векселю і суму, сплачену банком за векселем. Скласти журнал реєстрації господарських операцій.

Дані для виконання:

Підприємство ВАТ „Ольга” 15.03. ц.р. реалізувало АТ „Медікус” 4 холодильні установки за ціною 3000грн. під вексель для кінцевого розрахунку. Вексель виписаний строком на 6 місяців згідно з умовами векселя під процент з розрахунку 10% річних. 15.04 ц.р. отриманий вексель продано банку з дисконтом – 12% річних. Підприємство переказало вексель з правом регресії (тобто з підтвердженням свого зобов’язання перед банком оплатити вексель у випадку прострочення його погашення). 10.11. ц.р. АТ „Медікус” погасило в банку свої зобов’язання за векселем.

Задача 6

Необхідно визначити первинну вартість цінних паперів на основі наступних даних:

ВАТ „Каштан” придбало 1000 акцій за ціною 2,5грн. за одну акцію. Номінальна вартість акції – 1,2 грн.. Витрати, пов’язані з оформленням операції, склали:

- консультативні послуги – 75 грн.;
- послуги комерційного брокера – 1% від вартості заключного погодження (з урахуванням ПДВ);
- оплата реєстратору – 20грн. (без ПДВ).

Задача 7

Необхідно скласти журнал реєстрації господарських операцій.

Інформаційна база:

10 січня ц.р. підприємством „Ельза” придбано 10 облігацій номінальною вартістю 500грн. кожна і строком погашення 9 місяців на суму 4900грн. Виплата відсотку (9% від номінальної вартості) здійснюється один раз на три місяці.

25 травня ц.р. на підприємстві було прийняте рішення про уцінку облігацій у зв’язку із зниженням курсу до 400грн.

15 липня ц.р. облігації було реалізовано за ціною 390 грн. кожна.

Задача 8

4.01. ц.р. ВАТ „Альманах” придбало для перепродажу прості акції ВАТ „Готель Україна” 200шт. по 2грн. кожна і прості акції ВАТ „Нафтохімпром” 2000шт. по 2,5грн. кожна. Крім цього, придбані 4 привілейовані акції ВАТ „Акваланг” по ціні 250грн. кожна. Послуги брокера – 2% від вартості цінних паперів.

Зробити розрахунок первісної вартості акцій кожного емітента. Внести відомості про інвестиційний портфель в таблицю 3.3. Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Таблиця 3.3.

Первісна вартість поточних фінансових інвестицій

Вид придбаних акцій	Вартість (без послуг брокера)			Послуги брокера		Всього первісна вартість		
	Емітент	Кількість	Ціна 1 од.	Сума	На 1 акцію	На пакет	Одиниці	Пакету

Задача 9

06.04 ВАТ „Альманах” (див. задачу 8) здійснило реалізацію акцій ВАТ „Акваланг” по ціні 200грн. за акцію. Крім цього, продано 80 акцій ВАТ „Готель „Україна” по ціні 3,50грн. за акцію.

Відобразити операції на рахунках бухгалтерського обліку.

ТЕСТИ

1. Фінансові інвестиції, що утримуються підприємством до їх погашення відображаються в обліку на дату балансу:

- а) за первісною вартістю;
- б) за ціною придбання;
- в) за амортизованою собівартістю.

2. По якій вартості відображаються в балансі цінні папери, придбані в обмін на цінні папери власної емісії?

- а) ринковій вартості отриманих цінних паперів;
- б) справедливій вартості отриманих цінних паперів;
- в) справедливій вартості переданих цінних паперів;
- г) немає правильної відповіді.

3. Фінансові інвестиції – це:

а) високоліквідні активи, які підприємство може реалізувати в будь-який момент часу із мінімальною втратою їх вартості;

б) активи, що утримує підприємство з метою збільшення прибутку, зростання вартості капіталу та інших вигід для інвестора;

в) активи, що не обмежені у використанні інвестором, та які приносять прибуток у вигляді процентів.

г) ваша відповідь.

4. Чи змінюється оцінка інвестицій на дату балансу?
- а) так, змінюється завжди;
 - б) змінюється лише при зміні справедливої вартості;
 - в) не змінюється, зберігається принцип історичної собівартості;
 - г) ваша відповідь.
5. Які платежі не включаються до первісної вартості поточних фінансових інвестицій?
- а) ПДВ;
 - б) податки і збори;
 - в) брокерська винагорода;
 - г) немає правильної відповіді.
6. Як визначається первісна вартість цінних паперів, придбаних в обмін на основні засоби?
- а) по справедливій вартості переданих основних засобів;
 - б) по справедливій вартості отриманих основних засобів;
 - в) по ринковій вартості отриманих цінних паперів
 - г) немає правильної відповіді.
7. Який із перерахованих активів не відноситься до фінансових інвестицій?
- а) вексель;
 - б) ощадний сертифікат;
 - в) казначейські зобов'язання;
 - г) немає правильної відповіді.
8. Якою бухгалтерською проводкою відображається операція „Нараховані проценти до отримання по поточним фінансовим інвестиціям”?
- а) Д-т 311 – К-т 732
 - б) Д-т 952 – К-т 684
 - в) Д-т 373 – К-т 732
 - г) Д-т 311 – К-т 373

ТЕМА 12. ОБЛІК ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ

План практичного заняття:

1. Поняття і розподіл витрат майбутніх періодів.
2. Документування витрат майбутніх періодів.
3. Облік витрат майбутніх періодів.
4. Інвентаризація витрат майбутніх періодів.

Питання для перевірки знань:

1. Дайте визначення витрат майбутніх періодів.
2. Які види витрат майбутніх періодів Ви знаєте? Розкрийте суть кожного з них.
3. Сформулюйте умови визнання витрат майбутніх періодів.
4. По якій оцінці відображаються витрати майбутніх періодів в обліку і звітності підприємства?

5. В яких формах фінансової звітності розкривається інформація про витрати майбутніх періодів?

ЗАДАЧА

Задача 1

МП «Топаз» орендує торгове приміщення. Згідно договору оренди розмір орендної плати за місяць складає 1800 грн., в т.ч. ПДВ.

В грудні ц.р. МП «Топаз» перерахувало на адресу орендодавця в рахунок передплати за орендні послуги в січні-червні н.р. 10 8000грн.

Сформулюйте і відобразіть на рахунках господарські операції по перерахуванню МП «Топаз» передоплати за орендні послуги, а також по списанню на витрати перераховану орендодавцю суми протягом січня-червня н.р..

Задача 2

В червні ц.р. аудиторська фірма перерахувала в рахунок оплати підписки на друге півріччя ц.р., спеціальних періодичних видань 2400грн.

Сформулюйте і відобразіть на рахунках господарські операції по оплаті аудиторською фірмою підписки і по відображенню витрат на періодичні видання протягом второго півріччя ц.р.

ТЕСТИ:

1. Яка господарська операція відображається на рахунках бухгалтерського обліку: Дт 23 – Кт 39?

- А) списання втрат від браку;
- Б) складання резерву на поточний ремонт основних засобів;
- В) погашення витрат на освоєння нових видів продукції;
- Г) списання загально виробничих витрат

2. В яких формах фінансової звітності розкривається інформація про витрати майбутніх періодів?

- А) в звіті про фінансові результати;
- Б) в балансі;
- В) в звіті про рух грошових коштів
- Г) в примітках до фінансової звітності.

3. Яким обліковим записом відображається включення частини витрат майбутніх періодів в склад витрат звітного періоду?

- А) Д-т 23 – К-т 39;
- Б) Д-т 39 – К-т 92;
- В) Д-т 91 – К-т 39;
- Г) Д-т 92 – К-т 39.

4. Яким чином повинен бути організований аналітичний облік витрат майбутніх періодів?

- А) по статтям витрат;
- Б) по контрагентам;

- В) по видах витрат;
 - Г) по датах виникнення.
5. Якими первинним документами оформляються операції по виникненню витрат майбутніх періодів?
- А) прибутковий касовий ордер;
 - Б) таблиць обліку робочого часу;
 - В) наряд на відрядну роботу;
 - Г) платіжне доручення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”. Затв. Указом Президента України від 16.07.1999. № 996–14. // Все про бухгалтерський облік, № 11, 2007.
2. Національні Положення (стандарты) бухгалтерського обліку // Все про бухгалтерський облік, № 11, 2007.
3. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999р. №291 і зареєстровано Міністерством юстиції України від 21 грудня 1999р., №892/4185. – К., 1999.
4. Бабіч В.В., Сагова С.В. Фінансовий облік. Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2008. – 282с.
5. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Конспект лекцій. – Житомир: ПП „Рута”, 2009. – 918с.
6. Бухгалтерський облік в Україні. Навчальний посібник/ За ред. Р.Л. Хом'яка. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Львів: Національний університет „Львівська політехніка”, „Інтелект-Захід”, 2009. – 1420с.
7. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник для студентів спеціальності „Облік і аудит” вищих навчальних закладів/ За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – 5-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП „Рута”, 2005. – 718с.
8. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами. Практичний посібник. – К.: Лібра, 2008. – 880с.
9. Голов С.Ф., Костюченко В.М., Кравченко І.Ю., Ямборко Г.А. Фінансовий облік. Підручник. – К.: Лібра, 2009. – 976с.
10. Должанський М.І., Должанський А.М. Бухгалтерський облік в Україні з використанням Положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Навчальний посібник. – Львів: Львівський банківський інститут НБУ, 2007. – 494с.